

ŠVENTOS VELYKOS - PRISIKĖLIMO ŠVENTĖ!

G. Juškėno nuotr.

Balys Auginas

PRISIKĖLIMO LELIJA

*Žaliu švarku
Apsirengė Velykoms krūmas,
Prisikėlimą neša
Linksmas vieversys -
Velykų rytą ir žmogus -
Kodylo dūmas,
Ne dulkė, bet pavasario
Pūkuotas debesys - -*

*Žemė - jaunamartė -
Gėlėtoj sukniój vaikšto -
Dangaus margutį
Daužo giesmėmis varpai -
Išeina iš bažnyčių
Į saulėtą aikštę
Šviesa Velykų Ryto: -
Ir tušti kapai -*

*Užgieda Aleliuja Tam,
Kurs nugalėjo mirtį.
Širdis - Velykų šulinys,
Nebe laukų akmuo,
Riedėjęs nuodėmėn - -
Imi Prisikėlimo svirtį
Ir nemarumo vandenį geri,
Kuriuo nuplauna sielą
Dangiškas Piemuo - -*

*Velykų rytą tu esi
Kodylo dūmas,
Nors nuodėmingas kaip
erškėtis,
Bet šventas su svaja!
Žaliu švarku
Apsirengė Velykų krūmas,
O tu puošies
Prisikėlimo lelija! - -*

Iš naujos poezijos knygos
"Namų pašvaistė".

Lietuvoje gerai pažįstamos socializmo, mažiau liberalizmo, kuris dažnai yra diametriškai priešingas socializmui, todėl lengviau suprantamas, ir beveik nežinomos konservatyvizmo idėjos. Nors, kaip pastebėjo filosofas A. Šliogeris, daugelis lietuvių yra nesąmoningi konservatyvizmo idėjų šalininkai.

Ideologijos srovės

Kiekviena ideologija turi savyje įvairiausių srovių. Dėl vietos stokos jų atskirai nenagrinėsime, o paanalizuosime kiekvienos ideologijos esminius bruožus ir nuostatas. Daugiau dėmesio bus skirta mažiau žinomiems liberalizmui ir ypač konservatyvizmui.

Didelę įtaką ideologijoms susiformuoti turėjo Didžioji Prancūzų revoliucija. Anglas Edmundas Burke (liet. Bekas arba Berkas) ir jo 1790 m. išleista knyga "Apmąstymai apie revoliuciją Prancūzijoje" tapo konservatoriams tuo, kuo vėliau socialistams K. Marksas ir jo "Kapitalas". E. Burke bandė išsiaiškinti, kodėl, pakilusi į kovą su tironija, revoliucija pati tapo dar didesne tironija, kada nedidelė grupė žmonių, prisidengusi liaudies vardu, įgijo tokią valdžią, apie kurią absoliutūs monarchai tik svajojo, o revoliucijos skelbtos idėjos apie laisvę, lygybę, brolybę nebuvo įgyvendintos, bet virto organizuotu, tačiau nekontroliuojamu teroru, kurio simboliu ilgam liko giljotina. E. Burke buvo 1688 m. Anglijos ir 1776 m. JAV revoliucijų šalininkas, gynė arių bei indų teises nuo Britanijos kolonizatorių, tačiau Didžiąją Prancūzų E. Burke išžvelgė esminius skirtumus. Jei Šiaurės Amerikos revoliucijai vadovavo žinomi ir visuomenėje gerbiami žmonės, tai Prancūzijoje - iki revoliucijos negirdėti "literatai", kuriems norint tapti tikrais literatais, kaip rašė kitas konservatorių ideologas A. de Torqueville'is, "tereikėjo geriau išmanyti rašybą" (R. Nisbet "Konservatizmas", 18 p.) (Kaip čia neprisiminti garsaus bolševikų šūkio "Kas buvo nieks, tas bus viskuo!"). E. Burke Prancūzijos revoliuciją laikė kova ne dėl laisvės, o dėl absoliučios valdžios, kurios

Nukelta į 11 p.

TAUTININKAI IR IDEOLOGINĖ KOVA

KONSERVATIZMAS, LIBERALIZMAS, SOCIALIZMAS

Partijos skirstomos ne tik į kairę ir dešinę, bet ir pagal ideologinę priklausomybę. Ideologija yra, kaip rašė Robertas Nisbet'as, - "pakankamai darni moralinių, ekonominių, socialinių ir kultūrinių idėjų visuma, tvirtai ir akivaizdžiai susijusi su politika bei politine galia /.../. Priešingai negu laikina nuomonių samplaika, ideologija gyvuoja netrumpą laiko tarpą" (R. Nisbet "Konservatizmas", 1993. V. 5p.).

Kiekviena ideologija nubrėžia gaires, kuria kryptimi, ideologijos pasekėjų nuomone, visuomenei geriausia vystytis. Šiuo metu yra tik trys tokios visaapimančios ideologijos: konservatizmas, liberalizmas, socializmas. Jos visos susiformavo XIX

amžiaus pirmoje pusėje. Krikščioniškoji demokratija nėra savarankiška ideologija. Kaip rašė R. Nisbet, nuo XIX amžiaus trečiojo dešimtmečio iki šių dienų katalikų pasaulyje ryški išlaisvinimo, egalitarizmo ir socializmo srovė. Dėl to kapitalizmas tapo priešu katalikams, labiau pritarusiems "paskirstymo", o ne kapitalistinei visuomenei ir Europoje smarkiai prisidėjusiems prie profsąjungų ir kooperatyvų pastangų apsiginti nuo individualistinio kapitalizmo (R. Nisbet "Konservatizmas", 80 p.).

Nors krikščionys demokratams remiasi katalikiška, o ne K. Markso, doktrina, sudaro su socialistais bendrą srovę,

Ričardas Garuolis

užimdami joje nuosaikią dešinę. Taigi priklauso dešiniems socialistams. Tačiau ne visos partijos vadovaujasi kuria nors ideologija. Tokios vadinamos populiarumui ar keltų problemų aktualumui. Tačiau kartais populistinės partijos net gali parodyti mažiau populizmo negu ideologinės partijos. Pvz.: socialdemokratų vadovas V. Andriukaitis rinkiminiais pažadais vienu metu sumažinti mokesčius ir padidinti socialines išmokas iš biudžeto, pralenkė Centro sąjungą.

Partijų pavadinimai gali neturėti nieko bendro su ideologija. Ilgą laiką Japoniją valdžiusi liberalų demokratų partija yra ne liberali, o

konservatyvi, o V. Žirinovskio liberalai demokratams Rusijoje - populistinė partija. Dabar Lietuvos konservatorių partijos vadai pripažįsta, kad G. Vagnoriaus valdymas neturėjo nieko bendro su konservatyvizmo idėjomis. Tačiau net senos ir tikrai ideologinės partijos Vakaruose ne visuomet laikosi savo nuostatų. Būna, kad, siekdamas išsilaikyti valdžioje, vengdamas visuomenėje dar didesnių ideologinių nuolaidų ar kitų politinių aplinkybių verčiamos, jos "nusideda" savo ideologijai. Tačiau priimant politinius sprendimus, ideologija joms visada būna svarbus, įtakojantis jų veiksmus, veiksnys, skirtingai nuo populistinių partijų, kurios dėl to yra dažnai nenusipėjamos.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ LIETUVOS PREMJERO NEPASTOVUMAS

Bet koks nepastovumas Lietuvos politikoje būtų pražūtingas strateginiams Lietuvos siekiams. Tokią poziciją po įvykusio susitikimo su Lietuvos Prezidentu Valdu Adamkumi išsakė Ministras Pirmininkas Rolandas Paksas, praneša ELTA.

R.Paksas patvirtino kalbėjęs su Seimo Pirmininku Artūru Paulausku apie galimybę užleisti socialliberalų vadui šalies vadovo postą ir likti dirbti Ministrų kabinete. Tačiau R.Paksas teigė, jog jokios derybos šiuo klausimu su A.Paulausku nevyksta. "Šiais metais įvairiose šalyse bus ruošiamasi priimti sprendimus dėl mūsų narystės NATO ir ES. Bet koks nepastovumas yra pražūtingas mūsų strateginiams tikslas. Todėl aš pradėjau kalbėti su A.Paulausku, kad galbūt man reikėtų dirbti kabinete ir vykdyti reformas", - konstatavo Premjeras. Vis dėlto R.Paksas nepatvirtino, kad tai yra galutinis jo sprendimas.

Susitikęs su Prezidentu, R.Paksas informavo šalies vadovą apie savo vizitą į Švediją. Ten jis susitiko su Švedijos Premjeru Goran Persson. Pasak R.Pakso, Lietuva siekia į ES įstoti su pirmąja kandidačių grupe ir, įvertinant derybų spartą, šis siekis tampa vis realesnis.

■ OPEROS ŽVAIGŽDĖ SUŽAVĖJO NIUJORKA

New Yorke, kovo 29 dienos vakarą Njujorko "Metropolitan Operoje" debiutavęs lietuvių mecosopranas Violeta Urmanavičiūtė-Urmana sužavėjo Njujorko kritikus. Ji atliko pagrindinį Kundra vaidmenį Richardo Wagnerio operoje "Parsifalis".

Solistės partneris buvo vienas garsiausių pasaulio tenorų Placido Domingo. Neseniai 60-metį atšventęs P. Domingo pirmą kartą Parsifalio partiją atliko prieš 10 metų.

Operos "Parsifalis" kulminacija yra pagrindinio veikėjo duetas su Kundra antrajame veiksmo.

Kritikus sužavėjo V.Urmanavičiūtės-Urmana atliktas fatališkos moters vaidmuo. Pasak jų, V.Urmanavičiūtė-Urmana yra P.Domingo verta partnerė, kurios debiutas "Metropolitan Opera" yra vienas įspūdingiausių pastaraisiais metais.

Kritikų teigimu, nepaprastai švelnus ir skaidrus V.Urmanavičiūtės-Urmana balsas tobulai tinka melodingai Kundra partijai. Solistės talentas ypač atsiskleidė atliekant aukštas tonacijas, kur daugelis mecosopranų patiria sunkumų.

■ GYVENTOJŲ SURAŠYMAS

Lietuvos vyskupai ragina katalikus aktyviai dalyvauti gyventojų surašyme, tuo paliudijant savo atsakomybę ir susirūpinimą valstybės bei tikėjimo ateitimi.

Lietuvos vyskupų kreipimasis dėl visuotinio gyventojų surašymo, kaip informavo ELTA Vyskupų konferencijos sekretoriatas, buvo skaitomas bažnyčiose.

Nuo paskutinio gyventojų surašymo Lietuvoje, primenama kreipimesi, praėjo jau dvylika metų. Šis laikotarpis kupinas didelių pasikeitimų. Natūralu, kad valstybės vadovai, jausdami reikalą turėti kiek galima tikslesnę informaciją, 2001 metų balandžio 6-16 dienomis rengia visuotinį gyventojų surašymą.

Šiomet pirmą kartą po 1923 metų visuotinio gyventojų surašymo įtrauktas ir klausimas apie išpažįtamą tikėjimą. Taigi, naujasis gyventojų surašymas, kaip teigiama kreipimesi, yra labai tinkama proga paliudyti savo priklausomybę tiek tautai, tiek valstybei, tiek Bažnyčiai. Lietuvos vyskupai ragina visus katalikus dalyvauti surašyme, neatsisakyti susitikti su surašinėtojais, sąžiningai atsakyti į klausimus ir aiškiai paliudyti, kad priklauso Romos katalikų Bažnyčiai. Jau praeityje yra laikai, kai prisipažinimas tikinčiu grėsė nemalonumais ar buvo vertinamas kaip priešiškus visuomenei. Dabar visi suvokia, kad tikėjimas ne tik netrukdo atlikti pilietinių pareigų, bet padeda jas kuo sąžiningiau vykdyti, teigiama Lietuvos vyskupų kreipimesi, kurį pasirašė Lietuvos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius, vyskupas Jonas Boruta

■ DERYBOS SU EUROPOS SAJUNGA

Šiuo metu derybose su ES Lietuva užbaigė 13 skyrių ir sparčiai vežasi anksčiau derybas pradėjusias šalis kandidates. R.Paksas tikisi, jog per šį pusmetį Lietuvai pavyks baigti derybas dėl iš viso 10-12 skyrių. Jis taip pat pareiškė, kad Lietuva derybų skyrių dėl energetikos turėtų pradėti pakankamai pasirodusi. Pagal Vyriausybės patvirtintus kalendorinius privatizavimo grafikus, "Lietuvos energija" turėtų būti privatizuota iki kitų metų vasario, o "Lietuvos dujos" - iki šių metų spalio.

Susitikime su V.Adamkumi taip pat aptarta susidariusi padėtis dėl žemdirbių bei "Linavos" protestų akcijų bei biudžeto pajamos. R.Paksas pažymėjo, kad palyginti su praėjusiais metais biudžeto surinkimas padidėjo ketvirčiu.

Žinias siunčia Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

RUSIJOS REIKALAVIMAI LIETUVAI DĖL KARALIAUČIAUS

Rusijos prez. V. Putin

Vilnius, balandžio 4 d. (BNS). Lietuvai integruojantis į Europos ekonominę ir saugumo šeimą, Maskva reikalauja nekludomo tranzito per Lietuvą tarp Karaliaučiaus srities ir likusios Rusijos bei neturinčių precedento vizų lengvatų savo piliečiams.

Atsakydama į pluoštą Europos Sąjungos ir Lietuvos bendrų pasiūlymų dėl tos srities ateities, Rusija pateikė Briuseliui ir Vilniui pluoštą reikalavimų, kurie, Maskvos nuomone, apsaugos Karaliaučiaus sritį nuo išorinės izoliacijos, Lietuvai ateityje tapus Europos Sąjungos ir NATO nare. Siekdama šio tikslo, Rusija siūlo keliolika priemonių transporto ir tranzito, vizų politikos, energetikos, žuvininkystės ir kitose srityse.

Be kita ko, Rusija reikalauja galimybės be patikrinimo pasienio postuose geležinkeliais ir automobilių keliais gabenti krovinius per Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos teritorijas, oro susisiekimo koridoriaus su galimybe ypatingais atvejais leisti Lietuvos oro uostuose.

Maskva reikalauja bevizio režimo tarp Rusijos ir Karaliaučiaus srities pervežant keleivius - nustatytais marš-

rutais geležinkeliu ir autobusingais, ir pagal specialių leidimų sistemą, kai vykstama savo automobiliu. Maskva taip pat pageidauja, kad Kaliningrado srities nuolatiniai gyventojai gautų metines Šengeno vizas lankytis Lietuvoje, Lenkijoje ir Latvijoje.

Rusija reikalauja teisės per Lietuvos, Lenkijos ir Latvijos teritoriją į Karaliaučių tiesi naftotiekius, dujotiekius ir elektros tiekimo liniją. Be to, reikalaujama leidimų Karaliaučiaus srities žvejams verstis žūkle ES plotuose Baltijos jūroje. Maskva reikalauja, kad visi iki šiol sudaryti Karaliaučiaus srities ūkio subjektų sandoriai su ES ir šalimis kandidatėmis galiotų numatytą laiką, net jeigu tai prieštarauja ES teisynei. Dėl dalies minėtųjų pasiūlymų, kurie kovo mėnesį pateikti ES ir Lietuvai, jau diskutuojama Rusijos spaudoje. Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis BNS patvirtino gavęs pasiūlymų pluoštą kovo mėnesį iš Rusijos UR ministro Igorio Ivanovo, tačiau pabrėžė nelinkęs jų komentuoti.

Dabar, pasak ministro, šie pasiūlymai analizuojami. "Mes buvome paprašyti Europos Sąjungos įvertinti tuos pasiūlymus. Mes atsakėme gana abstrakčiai, kad mes norime, kad viskas būtų ES teisės rėmuose", - sakė A.Valionis.

"Tik ES teisės rėmuose mes

galime pozityviai siekti, kad mūsų ir Karaliaučiaus srities, ar mūsų ir Rusijos išskylančios problemos būtų sprendžiamos su mumis, kaip su būsimais ES nariais", - pridūrė ministras. A.Valionis pabrėžė, kad Maskva, kalbėdama apie Rusijos karinį tranzitą per Lietuvą, privalo kalbėti su Lietuva "kaip su būsimąja NATO nare, įvertinant Lietuvos narystės šioje organizacijoje išpareigojimus".

Komentuodamas Rusijos pasiūlymus dėl Karaliaučiaus, kurie buvo aprašyti Rusijos dienraštyje "Trud", Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata BNS korespondentui sakė, jog tai "natūralus rusų nerimas", susijęs su Lietuvos būsimoju įstojimu į ES.

Pasak R.Lopatos, abejones, jog Lietuvą gali būti siekiama išstumti, sprendžiant klausimus, susijusius Karaliaučiu, "šiek tiek išskleidė prezidentas Vladimir Putin, per susitikimą su Valdu Adamkumi aiškiai pareiškęs, kad Maskva derybose su ES dėl Karaliaučiaus nori matyti ir Lietuvą".

"Rusija turbūt neprieštarautų, kad į šį dialogą būtų įtraukti ir kiti suinteresuoti partneriai, tokie kaip Lenkija ar net Latvija", - sakė politologas. Jo teigimu, Rusijos prezidento pozicija rodo, jog Rusija sutinka, kad derybos būtų daugiašalės. Pasak R.Lopatos, daugiašalėmis derybomis suinteresuota ir ES.

SLOBODAN MILOŠEVIČ KALĖJIME

Serbijos vidaus reikalų ministras Dušan Michailovič pareiškė, kad buvusiam Jugoslavijos prezidentui Slobodan Milošević gali būti iškelti kaltinimai sunkiais nusikaltimais, už kuriuos gali būti skirta mirties bausmė.

"Mes turime informacijos, kad S.Miloševići yra susijęs su sunkiais nusikaltimais, už kuriuos gali būti skiriama mirties bausmė. Tačiau mes kalbame apie tyrimą, mums reikia įrodymų. Jeigu mes jų

gausime, prašysime teisėtvarkos institucijų iškelti kaltinimus", - sakė ministras žurnalistams Vienoje.

Policija sakė, kad S.Milošević bylos tyrimas bus išplėstas, siekiant išsiaiškinti įtariamus, kad jis organizavo ginkluotą pasipriešinimą jį sulaukyti bandžiusiems pareigūnams.

Advokatas taip pat sakė, kad S.Milošević nebus apklausiamas, kol parodymų neduos kiti įtariamieji ir

Slobodan Milošević

liudytojai. Tarp jų yra buvęs Jugoslavijos ministro pirmininko pavaduotojas Nikola Sainovičius, kurį taip pat apkaltino Jungtinių Tautų (JTO) karo nusikaltimų tribunolas buvusiai Jugoslavijai. Apklausti bus ir du kiti S.Milošević padėjėjai.

VOJISLAV KOŠTUNICA

PATVIRTINTAS JUGOSLAVIJOS PREZIDENTU

prezidentu patvirtino rugsėjo 24-ąją vykusių rinkimų nugalėtoją, opozicijos kandidatą Vojislavą Koštunicą.

Į steigiamąjį parlamento posėdį pakviesti visi deputatai. Negautas tik Juodkalnijos socialistinės Liaudies partijos (SNP) pritarimas. SNP buvo

prezidento Slobodan Milošević socialistų koalicijos partnerė.

Pranešama, kad Europos Sąjunga panaikins naftos embargą Serbijai ir Juodkalnijai, jei Belgrade stabilizuosis padėtis.

Nukelta į 3 p.

Vojislav Koštunica

Naujasis Jugoslavijos parlamentas balandžio 6 d. šalies

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MŪSŲ VYSKUPO VELYKINIS ŽODIS

Mieli broliai ir sesės,

Velykas, Išganytojo kančią, mirtį ir prisikėlimą, švenčiame ankstyvą pavasarį, stebėdami iš šaltos žemės besistiebiančių želmenį ir gėrėdamies jau pilnai pražydzusia lelija. Bažnyčia, sekama Kristaus pavyzdžiu, gausiai naudojami simboliais, kad tuo mūsų pojūčiams neapčiuopama dvasios tikrovę padarytų lengviau suprantama. Tėvas-Sūnus, įsikūnijimu įsijungęs į žmonijos istoriją, tapo paskiro individo ir tautų Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Šia antologine tikrove vienybę su mumis Kristus nusakė vynmedžio šakelių palyginimu: "Aš esu vynmedis, jūs - šakelės, o mano Tėvas tikrasis sodininkas. Aš apgenėjau vynmedžio šakeles, kad jos neštų daug vaisių". Kiekvienas apgenėjimas yra skaudus, bet reikalingas. Mums dažnai yra sunku suprasti, kodėl Dievo Apvaizda siunčia vieną ar kitą kančią, nepasisekimą ar nelaimę.

Kartą viena motina laidojo auto nelaimėje žuvusį vienturtį sūnų. Savo skausme su pagieža ji klausia ją bandantį paguosti kunigą: "jei sakai, kad Dievas yra toks geras, pasakyk man, kur jis buvo, kai mano sūnų ištiko ši baisi nelaimė?" Kunigas ramiai atsakė: "Ten pat, kur jis buvo Didįjį Penktadienį, mirštant Jo Paties sūnui. Šalia jo".

Šiandien švenčiama Kristaus istorinė ir mūsų būsimo prisikėlimo šventė su prasmingais simboliais, vargingai iš šaltos pavasario žemės besikalančiu želmeniu ir pilnai pražydzusia Velykų lelija, tepadedu mums pilniau suprasti Švento Rašto teigimą, jog Kristaus gyvenimo kelias yra kiekvieno mūsų kelias, bet mes savo gyvenimu papildome ko trūko Kristaus kančioje dėl Bažnyčios. Bet jei su Kristumi kenčiame, su juo būsime ir išaukštinti. "Kas tiki mane, turės amžinąjį gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutinę dieną", užtikrina Kristus. Sąmoningai atšvestos Velykos tepadedu suvokti mūsų vienybę su Kristumi, mūsų gyvenimo kryželių prasmę. Tesustiprina krikščioniškąją viltį į garbingą prisikėlimą ir amžiną gyvenimą.

Tykių ir viltingų Šventų Velykų linkiu Jums visiems, mieli broliai ir seserys Kristuje!

† **Vysk. Paulius Baltakis**

Atkelta iš 2 p.

ES užsienio reikalų ministrai Liuksemburge susirinks į eilinį posėdį, kurio darbotvarkėje įvykiai Jugoslavijoje yra pirmosiose vietose. Be kita ko, planuojama kiek galima greičiau Serbijos

atstatymui skirti 2 milijardus eurų.

Panaikinti ekonomines sankcijas V.Koštunicai penktadienį pažadėjo ir šiuo metu ES pirmininkaujančios Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac.

BELGRADAS PASIRUOŠĘS BENDRADARBIAUTI

Jugoslavijos vyriausybė, tirdama kaltinimus suimtą eksprezidentui Slobodan

Milošević, yra pasiruošusi bendradarbiauti su JTO karo nusikaltėlių tribunolu Hagoje.

NEPELNYTAS DEGUTO KAUŠAS IŠEIVIJAI

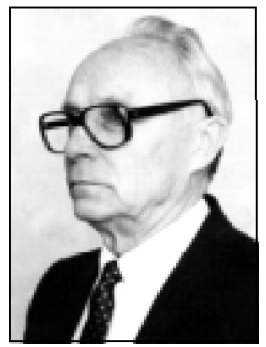
Normaliai gavęs paštą ir spaudą, padedu į šalį ir vėlai paskaitau. Bet šįkart pavarčiau ir mano akys užkliuvo, už antraštės apie kolaborantus. O jeigu mano dėmesį patraukia - tai į šalį nebepadedu. Susidomėjau, kas yra tie kolaborantai? Paskaičius tą rašinį, man akys atsidarė! Pasirodo, kad jie gyvena šalia mūsų. Su kuriais bendravome ir visai net nežinodami, kad jie kolaborantai!

Bet toliau paskaičius supratau, kad tų eilučių autorius, yra ne seniai atvykęs. Nes visai nesiorientuoja apie mūsų gyvenimą. Ir apie tai, ką jis rašo! Pasigenda to, ko mes nesukūrėme. Ir dėl to jis ir jį panašūs neturi darbų. O ko mes nesukūrėme? Dabar pacituosiu paties autoriaus mintis. "Čia gyvenusių koloborantų pagalba, dabar labai aiškiai matosi, nėra sukurta jokios stipresnės Lietuvai palaikyti sistemos. Viskas buvo daroma daugiau asmeninės iniciatyvos pagrindu. O jei ir veikia oficialiai pripažintos organizacijos - tai jos buvo blokuojamos, sekamos ir savo veiklos neišvystė iki maksimumo. Todėl šiandieną nėra Amerikoje lietuviško universiteto, lietuvių kunigų seminarijos, lietuvių ligoninės, lietuvių kino studijos, Lietuvos televizijos matomos visoje Amerikoje! Todėl nėra šio

laikotarpio lietuviams tremtiniams darbo vietų. Norintieji studijuoti neišprašo stipendijos iš Lietuvos fondų". Taip pat išeivija netvarko Lietuvos fondų veiklos.

O mūsų Lietuvių fondas stipendijas duoda. Tik, žinoma, jų pragyvenimui neužtenka. Pagaliau ir Lietuvoje iš duodamų stipendijų, vos už bendrabutį susimokėti užtenka. Dar pasaulyje toks atvejis negirdėtas, kad 30,000 - 50,000 išeivių - turėtų savo universitetą. Dėl ligoninės tai visai nepataikė. Čikagoje yra lietuvių statyta didelė Šv. Kryžiaus ligoninė. Tik Amerikoje taip yra. Ką vienuolynai ar parapijos stato - tai priklauso vyskupijai. Patarčiau rašančiajam lietuvišką spaudą sekti ir susipažinti su išeivijos labdaringa veikla, o ne iš lubų visą išmintį semti. Yra JAV LB-nės Socialinė taryba, kuri turi įvairius poskyrius.

A. Lietuvos Vaikų viltis, kurios rūpesčiu Vilniuje Santariškių ligoninėje, yra įsteigta vaikų operacinė klinika. Jos įrangą, apie 3-jų milijonų dolerių vertės, šis komitetas parūpino. Šio komiteto rūpesčiu deformuotų kaulų vaikai, kurių Lietuvoje negali išgydyti, atvežami į Ameriką su vienu iš tėvų. Ir čia geriausioje ligoninėje yra operuojami ir gydomi. Kai kuriems reikia net trijų operacijų. Visa tai kainuotų

Juozas Žygas

šimtus tūkstančių. Be to, du geriausi daktarai ir 4 seserys kasmet vyksta į Lietuvą ir ten atrinktus vaikus nemokamai operuoja. O jų darbą stebi vietiniai daktarai, kad jie ateityje galėtų ir Lietuvoje operuoti.

B. Lietuvos našlaičių komitetas, kurio pastangomis ir gerų žmonių dėka yra šelpiama maždaug 1200 našlaičių arba daugiavaikių šeimų vaikai.

C. Lietuvos Partizanų fondas, kurio rūpesčiu dešimtys tūkstančių dolerių į Lietuvą pasiūsta, kad būtų sušelpiami gyvi partizanai, arba mirusieji tinkamai palaidoti. Tai tik dalis įvairių komitetų, kuriems pinigai eina iš tų pačių pensininkų kišenių.

Kad tuo straipsnio autorius menkai mūsų gyvenimą ir veiklą teišmano - tai nereikėtų stebėtis. Ir jis kartoja tas mintis, kurios Lietuvoje apie išeiviją yra skleidžiamos. Bet yra blogiau, kai jis nori mums iš Lietuvos rietenas atnešti. Kad vienas kitą skūstume ir savo tarpe kolaborantus matytume. Toks tikrai nenusipelno nei mūsų dėmesio, nei paramos!

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Tačiau tam yra reikalingas įstatymas, kurį turi priimti Jugoslavijos parlamentas, Atėnuose sakė Jugoslavijos ministras pirmininkas Zoranas Zizičius. "Vis dėlto aš nenorėčiau užbėgti parlamentui už akių ir dabar įvertinti, kaip nuspręs mūsų deputatai".

Bet Serbijos premjeras Zoran Džindžić pareiškė esąs prieš buvusio diktatoriaus išdavimą tribunolui. Jugoslavija, kaip suvereni valstybė, turi teisę ir galimybes teisti S.Milošević. "Mes norime nubausti visus, kurie yra kalti. Ir mes sugebėsime tai padaryti".

JAV paskelbė ketinanti tęsti savo finansinę pagalbą Jugoslavijai. Kaip Washington informavo Valstybės departamento atstovas, tai rekomendavo Valstybės sekretorius Colin Powell. Serbijoje S.Milošević kaltinamas piktnaudžiavimu valdžia ir korupcija. JTO karo

nusikaltėlių tribunolas Hagoje nori, kad buvęs diktatorius

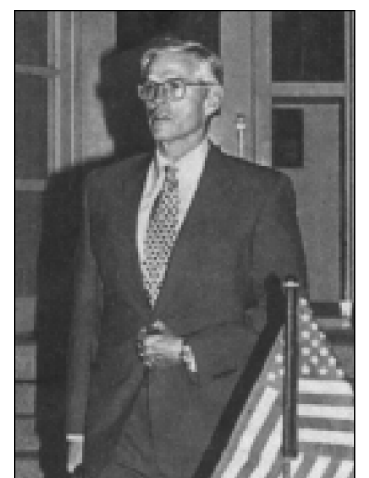
stotų prieš jų teismą dėl karo nusikaltimų.

KINIJA KALTINA JAV UŽ LĒKTUVŲ SUSIDŪRIMĄ

Kinijos vadovas Jiang Zemin pareiškė, kad JAV tenka "visa atsakomybė" už susidūrimą tarp kinų naikintuvo ir JAV žvalgybos lėktuvo. "Mes turime užtektinai įrodymų", - sakė jis Pekine besilankančiam Kataro ministrui pirmininkui.

Balandžio 1 d. JAV jūrų laivyno žvalgybos lėktuvas su 24 įgulos nariais po susidūrimo su "F-8" naikintuvu skubiai nusileido Chainano saloje, Kinijos pietuose. Kinija kaltina JAV lėktuvą užkliudžius kinų naikintuvą. JAV teigė, kad susidūrimą sukėlė kinų pilotas, kurio iki šiol ieškoma.

JAV pareigūnai ima vis labiau nerimauti, nes laikas bėga, o kontaktas su įgula nutrūko. Įgula dar spėjo pranešti, kad į lėktuvą lipa Kinijos kariai.

Admirolas Joseph Prueher, JAV ambasadorius Kinijoje.

JAV prez. George W. Bush pareikalavo leisti nedelsiant susitikti su įgula ir sugrąžinti slaptą žvalgybinę įrangą, buvusią lėktuve. Šiuo metu kinų karinėje oro bazėje nusileidęs lėktuvas Kinijos karinei žvalgybai būtų tikras lobis.

PARKAI IR PLANAI

Š.m. vasario 20 d. laidoje didysis Washingtono dienraštis "The Washington Post" rašė apie Floridoje atsidariusį naują tematinį parką. Pavadintas "Šventosios Žemės patirtimi" (Holy Land Experience), jis stipriai surištas su žydų tautos istorija bei krikščionybės pradžia. Prieš šio parko mintį bei jo steigėją, žydų kilmės baptistų dvasiškį, tuoj pat kritiškai pasisakė kai kurios Amerikos žydų organizacijos. Kovo pradžioje pasitaikė proga šį parką aplankyti, tad tuomet ir kilo mintis pasidalinti išpūdžiais su skaitytojais.

Parkai rūpi ir Lietuvai bei lietuviams. Paskutiniu metu bene labiausiai pagarsėjęs bei kontraversija tapęs yra Grūto parkas Lietuvoje, į kurį suvežta net 42 sovietinių laikų paminklinių skulptūrų - okupacinių herojų bei dievaičių. Prieš Grūtą nuolat protestuoja politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, tačiau Lietuvos valdžia į tai dėmesio nekreipia, atrodo, net į jų raštus neatsako. Įdomu, kad net amerikiečių savaitraštis šiomis dienomis trumpai, šiek tiek ironiškai Grūto parką pašiepė: "Ką tik išsikvojai nepriklausomybę,

Antanas Dundzila

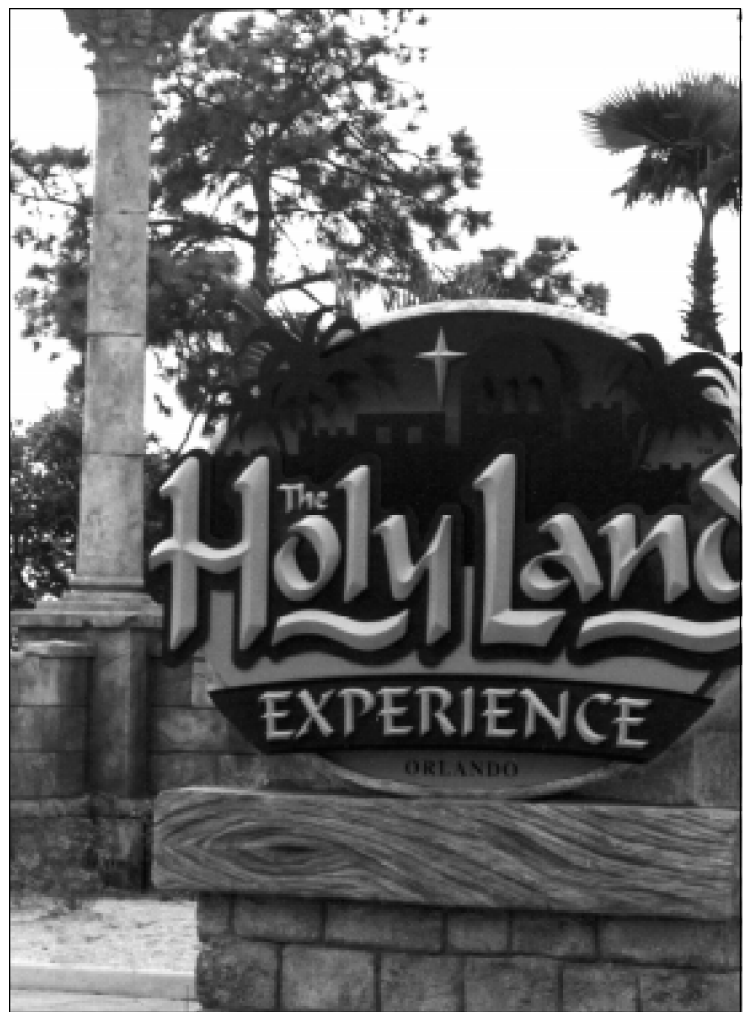
Ką dabar darysi? Eisiu aplankyti Stalino statulų!" (-statulų parkas="Stalinworld", panašiai kaip pagarsėjęs Disneyworld ir kt. - "Newsweek", kovo 19). Taigi, atrodo, pirmajame ne tik su dainuojančia revoliucija, bet ir okupacinių statulų eksponavimu. Stasys Lozoraitis, jr. Sovietinių statulų reikalą nepriklausomybę atstačiusioje Lietuvoje įvertino labai aiškiai, paprastai: "Paryžiuje bei kituose vokiečių okupuotuose kraštuose paminklų Trečiojo Reicho vadams bei generalams nėra!"

Trečias, tematinis parkas ar panašius statinius primenantis sumanymas - tai 2000 m. vasarą iškelta mintis Vilniuje atstatyti Valdovų rūmus. Slankiodamas Floridoje sumontuotais Jeruzalės kiemais, negalėjau nepagalvoti apie Pasaulio Lietuvių B-nės skatinamą Valdovų rūmų projektą. Tačiau apie jį vėliau.

Bet grįžkime į saulėtą Floridą, kur Disneyworld, Epcott Center, Universal Studios, ir visokių mažesnių tematinų parkelių bei krokodilų kolūkių aplinkoje, Orlando miesto

akiratyje vasario mėnesį atsidarė Šventosios Žemės imitacija. Mačius kitus parkus, naujasis šiek tiek nustebina savo nedidumu, bet ploto mažumu. (Ką gali žinoti, gal čia norėta išlaikyti šokia tokia proporcija - juk ir Jeruzalės miestas jau ne toks didelis.) Tai jaučiasi ir automobilių pastatymo aikštėje ir kasų skaičiuje ir parko viduje. Tarnautojai teigė, kad kasdien atsilanko maždaug 3,000 žmonių. Įėjimas suaugusiam - \$17, bet yra ir savaitiniai ir net mėnesiniai bilietai. Sunku įsivaizduoti, ką ten būtų galima veikti savaitę laiko.

Visas parkas išdėstytas į kelias pastatų grupes - Jeruzalės gatvių turgelį, plazą su Didžiųjų karalių šventykla bei teatru, Jeruzalės miesto modelį, restoranėlį, ir dvi kalvas - Kalvarijų ir Mirusiosios jūros urvus. Teatre rodomas 20 minučių (trims plus ar trims su minusu vertės) bibliinių epizodų filmas, prie šventyklos vartų - reguliariai, atvirame ore vaidinimėliai ar meninio pobūdžio pasirodymai. Veikia didoka suvenyrų krautuvė (panašiai, kaip ir Grūto parke!), o valgykloje galima pasigardžiuoti Galioto

Įėjimo vartai.

hamburgeriu (\$5.95), Beduinų jautienos sausblyniu (\$6.50) bei panašiais patiekalais, galima atsigaivinti. Tai ir viskas! 3-4 valandų, įskaitant stovėjimą eilėse belaukiant vaidinimo ar filmo pasirodymo, ten iki soties užtenka, nė nebandžius ragauti tų suamerikietintų Artimųjų Rytų skanėstų.

Bent man įdomiausias ir vertingiausias eksponatas buvo didžiulis, maždaug 45 x 30 pėdų ilgio ir pločio Jeruzalės modelis. Jeruzalė taip atrodė, maždaug apie 60-sius metus po Kr., prieš pat sunaikinimą. Tuo metu joje gyveno apie 80,000 žmonių, jos sienos supo keturkampį 1 mylios ilgumo šiaurės - pietų kryptimi ir apie 2/3 mylias rytų - vakarų linkme. Tai pagal istorinius duomenis atkurta tuometinio miesto panorama. Lankytojas pasirodęs vadovas apie 20 minučių sklandžiai pasakojo Jeruzalės istoriją, ypač apie Kristaus gyvenimo laikus. Pasakojimas pagrįstas bibliinėmis pranašystėmis, citatomis ir istoriniais duomenimis. Pvz., toks ir toks įvykis tokiam tai dokumente nurodytas į rytus nuo tokio tai pastato, todėl jis turėjo įvykti čia, o ne ten... Parodė Didžiojo Penktadienio naktį suimto Kristaus vedžiojimą (nuo Ainošiaus pas Kaipošių), Piloto bei vyriausių kunigų rūmus, istorijoje minimus šulinius, Golgotos kalną bei kelią į jį ir t.t. Viskas buvo dėstoma su aiškia pagarba žydų tautai bei krikščionybei. Lankytojai specialiaime lape lyje išpėjami laikytis pagarbiai, tinkamai rengtis. Šį pasakojimą išklauskite du kartus. Šiuo metu, kai Je-

ruzalėje siaučia neramumai, tas Jeruzalės modelis atrodo ypač reikšmingai. Atrodė, kad, sutapimo laime, labai laiku "Draugo" atkarpoje neseniai skaitėme A. Vitkaus parašytą žydų tautos istoriją. Vienoje vietoje vaidinimo belaukiančius, žmonėse mačiau vieną žydų šeimą - vyriškis dėvėjo kepuraitę.

Berymojant prie Jeruzalės modelio kilo mintis, kad panašus daiktas būtų naudingas Vilniuje, šiuo metu Bendruomenės vadovams rūpinantis Valdovų rūmų atstatymo darbais. Taigi, iki Valdovų rūmų pradės kilti, būtų įdomu ir naudinga sukurti didoką senjo Vilniaus miesto modelį, panašų į Floridos Jeruzalę. Modelis tikėtų istorijos epizodų aiškinimui, patrauktų žiūrovus, sudarytų progą visą projektą propaguoti ir skleisti. Jis taip pat būtų naudingas ir atstatymo architektams, nes iki numatytos statybos užbaigimo šio dešimtmečio pabaigoje, dar daug vandens nutekės... Iš kitos pusės, projektui dėl kokių nors ekonominių priežasčių neriedant priekin, Vilniaus valdovų modelis galėtų būti pateisinamu pakaitalu ir patiektu rūmams. Modelis būtų įrodymu, kad atstatymo planai vykdomi, kad žinoma, kas bus statoma, kaip viskas atrodys ir t.t. Vienaip ar kitaip, Vilniaus valdovų bei senamiesčio dalies modelis būtų reikalingas jau šiandien.

Vilniaus valdovų modelio mintis man pasirodė verta įėjimo mokesčio į šiaip jau menkokai atrodžiusią Floridos Jeruzalę. O apie Grūtą - gal kita proga, parymojus prie St. Lozoraičio žodžių apie statulas okupantams.

Bibliinis vaidinimas ant šventyklos laiptų.

Jeruzalės miesto modelio dalis.

A. Dundzilos nuotraukos.

EUROPOS KOMITETO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PRANEŠIMAI SPAUDAI

DERYBOS UŽBAIGTOS BE PEREINAMŲJŲ LAIKOTARPIŲ

Kovo 30 d. Lietuva preliminariai užbaigė derybas su Europos Sąjunga dėl šešių skyrių, neprašydama papildomų išlygų ir pereinamųjų laikotarpių. Tokios pažangos pavyko pasiekti, išsprendus visas pagrindines šių metų pradžioje Vyriausybės "Gioteborgo veiksmų plane" problemas.

Laisvo kapitalo judėjimo srityje Vyriausybė atsiėmė rezervaciją dėl žemės ūkio paskirties žemės pardavimo ir nusprendė siekti, kad iki 2004 m. būtų panaikinti apribojimai pirkti žemę užsienio valstybių, kurios atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, piliečiams ir juridiniams asmenims.

Socialinės politikos ir užimtumo skyriuje esminės problemos pašalintos dėka intensyvių techninių konsultacijų. Jų metu pavyko išsklaidyti tiek Europos Komisijos, tiek kai kurių ES valstybių narių abejones dėl šioje srityje priimtų teisės aktų taikymo efektyvumo, ypač darbo saugos srityje.

Ekonominės ir pinigų sąjungos skyriuje derybos preliminariai baigtos Seimui priėmus Lietuvos banko įstatymo pataisas, užtikrinančias banko ir jo valdybos narių nepriklausomumą, ir patvirtinus sprendimą litą susieti su euru.

Pagrindinė derybose iškilusi telekomunikacijų ir informacijos technologijų srities problema išspręsta Lietuvos Prezidentui paskyrus Ryšių reguliavimo tarnybos vadovą, ir užtikrinus realų šios tarnybos funkcionavimą bei patvirtinus įsipareigojimą dėl būsimos telekomunikacijų srities liberalizacijos.

Vartotojų ir sveikatos apsaugos srityje priimti reikalingi sprendimai dėl Vartotojų teisių apsaugos tarybos įsteigimo ir funkcionavimo.

Kultūros ir audiovizualinės politikos derybinio sektoriaus esminės problemos pašalintos dar pernai.

Lietuva padarė esminę pažangą įgyvendinant priimtus įsipareigojimus pramonės politikos derybiniam skyriuje, kuris buvo uždarytas dar pernai, su sąlyga, kad Lietuva priims įmonių bankrotą reguliuojančius įstatymus.

Įmonių pertvarkymo ir bankroto įstatymus Seimas

priėmė kovą prasidėjusioje pavasario sesijoje. Tas įstatymas suteiks galimybę reguliuoti skolininko ir kreditoriaus tarpusavio santykius be

bankroto procedūros. Įmonių bankroto įstatymas suteiks galimybę taikyti veiksmingesnes ir spartesnes bankroto procedūras.

Dainida Valsiūnaitė

VYRIAUSIASIS DERYBININKAS SUSITIKO SU ES IR ŠALIŲ KANDIDAČIŲ AMBASADORIAIS

Lietuvoje reziduojantys Europos Sąjungos šalių ambasadoriai paskatino Lietuvą išlaikyti dabartinę derybų spartą rengiantis narystei ES. Tokią nuomonę jie išreiškė balandžio 5 d. susitikę su Lietuvos Vyriausioju derybininku dėl narystės ES Petru Auštrevičiumi.

Vyriausiasis derybininkas

šiandien susitiko ir su narystės ES siekiančių šalių ambasadoriais, kurie pasveikino akivaizdžią Lietuvos pažangą derybose dėl narystės ES.

Lietuva kovo 29-30 d. įvykusiame vyriausiųjų derybininkų susitikime uždarė 6 derybinius skyrius: "Laisvo kapitalo judėjimo", Ekonominės ir pinigų sąjungos",

"Socialinės politikos ir užimtumo", "Telekomunikacijų ir informacijos technologijų", "Kultūros ir audiovizualinės politikos" ir "Vartotojų ir sveikatos apsaugos". Šiuo metu

Lietuva yra uždariusi 13 iš 29 derybinių skyrių.

LIETUVIŲ KALBA ES INSTITUCIJOSE

Lietuvai siekiant narystės Europos Sąjungoje, vis aktualesniu tampa vertėjų, dirbsiančių Europos institucijose rengimas.

Šis klausimas buvo aptartas Vyriausiojo derybininko su Europos Sąjunga, Europos komiteto generalinio direktoriaus Petro Auštrevičiaus susitikime su Europos Komisijos (EK) Vertimų žodžių tarnybos vadovu Marku Bendečiu (Marco Bendetti).

Kaip susitikime sakė Europos Komisijos pareigūnas, pagal dabartinius apskaičiavimus, įstojus į ES, Lietuvai Europos institucijose kasdien reikės 80 lietuvių kalbos žodžių vertėjų. Šiuo metu akredituota tik 16 vertėjų, todėl EK nuomone, jų rengimo procesą būtina paspartinti. Europos Komisija yra pasirengusi remti ir skatinti Lietuvą rengti vertėjus profesionalus, suteikiant patarimus ir finansinę pagalbą studijoms, aprūpinant mokomąją medžiaga.

Pasak Vyriausiojo Lietuvos euroderybininko, toks Europos Komisijos dėmesys rodo, kad lietuvių kalba bus deramai atstovaujama Europos Sąjungos institucijose ir akivaizdžiai patvirtina ES pagarbą jai priklausančių ir narystės siekiančių šalių kalbiniam ir kultūriniam identitetui.

Arvydas Žilinskas

**Siųsdami per Western Union®, jūs tarsi įteikiate
pinigus tiesiai savo artimiesiems į rankas.**

Kai siunčiate pinigus per Western Union, galite būti užtikrinti, kad jie pasieks reikiamą vietą saugiai ir greitai. Pasaulinių ryšių dėka pinigų pervedimas yra nesudėtingas ir teužtrunka kelias minutes. Jūs netgi galite siųsti pinigus telefono pagalba, naudodami kredito kortelę. Jūsų artimieji

galės saugiai atsiimti pinigus 185-tyje šalių ir 95 tūkstančiuose vietų, tarp jų ir Lietuvoje. Kaip jūsų giminės ir draugai pasitiki jums, jūs galite pasitikėti Western Union. Taigi siųsdami pinigus savo artimiesiems, siųskite juos tik per Western Union - bendrovę, kuria pasitiki milijonai.

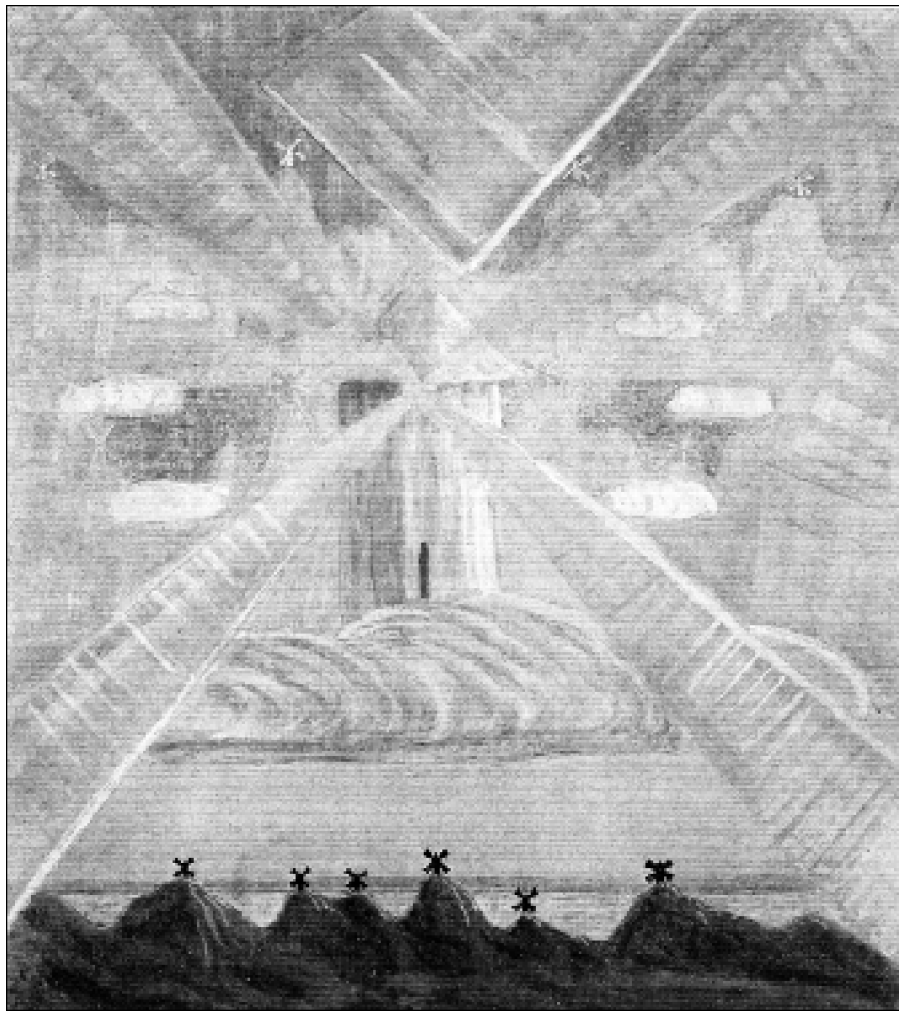
JAV ir Kanadoje teiraukitės

1- 800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje SM

Sonata II (Pavasario sonata). Andante. 1907.

DIDYSIS MŪSŲ TAUTOS GENIJUS M.K. ČIURLIONIO 125-TAJAM GIMTADIENIUI PRISIMINTI

Juozė Krištolaitytė Daugėlienė

Kiekvienoje tautoje gimsta dvasios didvyriai, kurie ir pačiomis juodžiausiomis tautos gyvenimo dienomis sugeba pasitarnauti savajai tautai jos dvasinei stiprybei išlaikyti ir tuo pačiu pagarsinti jos vardą plačiajame pasaulyje.

Mūsų tauta gali didžiuotis Mykalojum Konstantinu Čiurlioniu.

Jis gimė 1875 m. Varėnoje. Tad praeitų metų pabaigoje lietuviai savoje žemėje ir plačiame pasaulyje paminėjo šio didžiojo kūrybinio genijaus 125-tąjį gimtadienį.

Pirmiausia išryškėjo Čiurlionio muzikiniai gabumai. Sulaukęs penkerių metų, jis jau galėjo laisvai pianinu skambinti iš klausos, o septynerių metų jis jau skambino lengvus muzikinius kūrinius iš gaidų. Didikas Oginskis, pastebėjęs šio jaunuolio muzikinius gabumus, priėmė jį į savo dvaro orkestrą. Čia jis trumpu laiku išmoko groti keturiais skirtingais instrumentais. Oginskis suprato, kad Čiurlionis yra išskirtinų gabumų muzikas. Tad studijuoti muziką jis jį išsiuntė į Varšuvos konservatoriją.

Tačiau Čiurlionis iš pat prigimties gyveno kūrybine energija. Tad jis negalėjo tenkintis vien pianino pamokomis. Jis tuojau pradėjo kurti savo muzikinius kūrinius ir sukūrė simfoninę poemą „Miške“. Tas pats Oginskis dar

sudarė Čiurlioniui sąlygas gilinti studijas Leipcigo konservatorijoje. Čia jis susipažino su to meto didžiųjų Europos kompozitorių kūryba. O jo uvertiūra „Kęstutis“ ir styginių instrumentų kvartetas buvo jo konservatorijos baigimo diplominis darbas.

Praleidęs vasaros atostogas Druskininkuose, jis dar išvyko į Varšuvą. Čia jis vertėsi privačiomis pamokomis, bet nenustojo kūrybinių jėgų. Jis sukūrė savo geriausią muzikinę simfoniją „Jūra“.

Tačiau be muzikos Čiurlionį iš pat jaunų dienų domino ir dailės menas. Tad Varšuvoje jis lankė lietuvių Straubskio vadovaujamą Varšuvos dailės mokyklą. Bet ir čia tuojau pasireiškė jo igimti kūrybiniai gabumai. Mokytojai pastebėję šiuos jo kūrybinius gabumus, nebevargino jį įvairių modelių ar portretų piešimu. Jam buvo skirta atskira maža studija, kurioje jis galėjo laisvai kurti. Čia jis ir sukūrė savo žinomą šešių paveikslų „Audros“ ciklą. Mokyklos vadovybė šį ciklą labai vertino ir jie jį iš Čiurlionio nupirko.

Jis įsitikino, kad Varšuvos mokykla jam daug ko duoti negalės. Tad jis sugrįžo į savo mylimus Druskininkus, o vasarai dar išvažiavo į Palangą. Tiek Druskininkuose tiek ir Palangoje Čiurlionis visas dienas ir net naktis pašventė kūrybiniam darbui. Čia jis ir

sukūrė iki šiol plačiai žinomas ir didžiai vertinamas „Jūros“ „Vasaros“ ir „Žalčio“ sonatas. Čia gimė ir garsioji „Žvaigždžių“ sonata.

Kai kuriuos šių kūrinių jis nuvežė į Petrapilį. Ten mūsų dailininkas Dobužinskis jį suvedė su rusų dailininkais. Bet jis ir čia nenustojo kūręs. Tik gaila, kad jis, neturėdamas pakankamai pinigų, savo kūrybai pirkė labai prastą popierį ir pigiausias dažus. Tad tie puikūs jo kūriniai labai sunyko ir neteko savo originalių spalvų. Tik kiek vėliau lietuviai dailininkai juos atnaujino ir dabar veik visi yra patalpinti meno galerijose ir muziejuose.

Kiek pagyvenęs Petrapilyje, jis sugrįžo į Varšuvą ir didikų Volmanų remiamas iškeliavo į Vakarų Europos miestus susipažinti su didžiųjų pasaulio dailininkų kūryba. Aplankė daug didmiesčių, gėrėjosi daugelio didžiųjų Vakarų pasaulio dailininkų kūryba.

Tačiau Čiurlionis, gyvendamas ir keliaudamas svečiose šalyse, visada ilgėjosi savųjų namų. O širdyje degė nenumaldomas noras kuriuo nors būdu pasireikšti savo tėvynėje ir savo kūrybą pristatyti savajai tautai. Jis girdėjo, kad Lietuvoje prasidėjo tautinio atgimimo sąjūdis, o Vilniuje yra susibūręs ne mažas menininkų ir veikėjų būrelis. Tad

jis ir atvyko į Vilnių. Čia jis tuojau įsijungė į lietuvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą. Suorganizavo „Rūtos“ chorą ir pagelbėjo surengti antrąją dailės parodą. Šioje parodoje jis išstatė 60 savo dailės kūrinių.

Čiurlionis turėjo savitą vizijų-fantazijos pasaulį. Ir tik gilaus mąstymo žiūrovas gebėjo jo kūrybą suprasti ir įžiūrėti tos kūrybos gilią mintį. O veik visi to meto lietuviai dailininkai buvo realistai. Tad ir jiems Čiurlionio kūryba nebuvo suprantama. Jie ją pavadino „dekadantiška“.

Tad Vilniuje Čiurlioniui darbo ir kūrybos sąlygos nebuvo palankios. Jis vėl išvyko į Petrapilį, kur jam buvo pažadėtas teatro dekoratoriaus darbas. Bet tos visos gražios viltys nepasiteisino ir Čiurlionis vėl buvo priverstas dirbti ir kurti nežmoniškai prastose gyvenimo sąlygose. Jis pradėjo psichiniai negaluoti ir buvo skubiai išvežtas į Druskininkus, o kiek vėliau gydyti į Pūstelninko sanatoriją netoli Varšuvos. Daktarai tvirtino, kad jo liga yra pagydoma. Bet jis vieną vakarą slaptai išėjo pasivaikščioti parke. Vakaras buvo šaltas ir lijo lietus. Čiurlionis peršalo ir mirė 1911.04.10. Jo žemiškieji palaikai buvo palaidoti Vilniuje Rasų kapinėse, kur ir šiandien ilsisi. Taip savo trumpą gyvenimo kelią užbaigė didysis mūsų tautos genijus-kūrėjas, kuriam lygaus iki šiol dar mūsų tautoje neatsirado.

Sovietų pavergimo metais Čiurlionio kūryba ir jo gyvenimu susidomėjo muzikas Vytautas Landsbergis. Jis ryžosi surinkti ne tik visus jo muzikos ir dailės kūrinius, bet ir visą archyvinę medžiagą-rankraščius. Ir kaip jis labai nustebo, kai jo laišku ir įvairių raštų krūvoje jis rado ir jo sukurtų poezijos kūrinių. Čiurlionis labai mylėjo ir tiesiog garbino lietuvių kalbą. Tad Landsbergis dar daugiau nustebo pamatęs, kad visi jo laišškai, raštai ir eilėraščiai yra parašyti lenkiškai.

Poetų pagalba jis tuos eilėraščius išvertė į lietuvių kalbą ir norėjo dar sovietų laikais išleisti atskirą knygą. Bet juk tuose eilėraščiuose nuolat minima ir kartojama mylima tėvynė, mūsų tauta ir dar vartojamas Lietuvos žodis. Tad sovietinė cenzūra netik Landsbergiui šios knygos neleido išleisti, bet dar ir įsakė knygos rankraštį sunaikinti. Bet jam pavyko vieną rankraštį užslėpti ir jis tą knygą dabar neseniai išleido. Tuo būdu muzikas Landsbergis mums šalia muziko ir dailininko pristatė ir trečiąjį Čiurlionį - literatą.

Šiandien minėdami Mykolo Konstantino Čiurlionio

125-tąjį gimtadienį, stebimės netik jo neišmatuojamais talentais, bet taip pat ir jo sukurtos kūrybos gausumu. Per trumpus savo gyvenimo 35 metus jis sukūrė ir mums paliko per 300 puikiausių dailės ir 200 muzikos kūrinių, kelias simfonijas, keliolika harmonizuotų liaudies dainų ir dar pluoštą eilėraščių.

Jau kelios mūsų tautos genkartinės prieš visą pasaulį didžiavosi šiuo didžiuoju mūsų kūrėju ir jo kūrybiniais turtais. Bet juo dar šimtmečiais didžiuosis dar daug priau-gančių mūsų tautos kartų.

(Iš J. Daugėlienės paskaitos Daytona Beach lietuviams M.K. Čiurlionio minėjime.)

Balys Gaidžiūnas
(1911.11.25-1996.04.07)

PAVASARIO BALSAI

*Paukštis pešėsi su paukšte,
Nežinodami, kas vakar liepė,
Tuoį tvarkyti lizdus.*

*Sprogo karklo balzguna
šakelė,
O dangui perplyšęs
debesėlis
Vėl susijungė ir nuplaukė
toliau.*

*Ištiesiau rankas ir pajutau -
Mano ranką palietė kita
ranka,
Nors aplink nebuvo nieko,
Tik visuose pakraščiuose
Kalbino pavasario balsai.*

VELYKŲ RYTAS

*Mergaičių akyse mačiau linų
žydėjimą,
Kada jos kunigui po kojom
bėrė
Pavasario žibučių pirmus
žiedus.
Varpų skambėjime pakilę
paukščiai
Kėlė saulę iš miškų platybės,
Kaštonų šakose maištavo
vėjas
Ir šaukė žemei, dangui,
Kad prisikėlė, prisikėlė!*

*Buvau su jais, svetur klajojęs
brolis,
Sugrįžęs iš namų šaltinio
pasisemt vandens,
Nuplauti veidą, dulkių
užneštas akis,
Kad vėl aiškiau matyčiau
Tą savo žemės vargą,
skausmą,
Kada nužmogintas žmogus
Velykų rytą
Išsineria iš pinklių svetimų
ir šaukia:
Jis prisikėlė! Prisikėlė!*

Ištrauka parinkta iš Balio Gaidžiūno poezijos knygos „Žaliuojanti žemė“, kurią išleido „Švyturys“ 1999 m. Vilniuje.

Lietuvos konsulate Čikagoje, kai čia lankėsi LR Užsienio reikalų viceministras O. Jusys, kovo 13-15 d. įvyko pasitarimas su garbės konsulais. Nuotraukoje iš kairės: LR Užsienio reikalų viceministras O. Jusys, Generalinis konsulas Čikagoje G. Apuokas, LR ambasadoriaus Washingtone patarėjas Darius Degutis, Garbės konsulė Clevelande I. Bublienė, Garbės konsulas Palm Beach S. Balzekas, Garbės konsulas Kanadoje Haris Lapas. Nuotraukoje nematyti pasitarime dalyvavusio Garbės konsulo Čikagoje Vaclovo Kleizos.

Lietuvoje gaminamas "Kalnapilio" alus pasaulio alų konkurse laimėjo antrą vietą. Dr. Oskaras Jusys, LR Užsienio reikalų viceministras, priima tą žymenį iš Alan Dikty, "Tastings" žurnalo redaktoriaus, stebint LR Garbės konsulei Ingridai Bublieni. Pažymėjimą viceministras O. Jusys parvežė "Kalnapiliui" į Lietuvą.

R. Astrauko nuotraukos.

CLEVELAND, OH

EXULTATE CHORO DAINŲ VAKARAS

Exultate choras kviečia Jus į lietuviškos dainos vakarą, kurį ruošia š.m. gegužės 5 d. Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Tikslas šio vakaro yra trilypis:

1. Atgaivinti vis rečiau girdimą lietuvišką dainą Clevelande.

2. Per bendrą dainavimą perduoti dainą mūsų jaunesniajai kartai.

3. Smagiai ir truputį kitaip praleisti pavasario vakarą apjungiant Clevelande gyvenančius lietuvius.

Vakaras bus tikrai skirtingas. Programa, kuri prasidės **Exultate** choro koncertu, tęsis ištisą vakarą, iki kol nuskambės paskutinioji daina "Eisim, broleliai, namo". Todėl, kad vakaras skiriamas lietuviškai dainai, tai ir dainuosime! Taip, taip, net 50 dainų! Vakaras bus suskirstytas į 5 dalis. Kiekvienoj dalyje po 10 dainų. Pirmoje išgirsite **Exultate** choro dainas, antrąją galėsite pasiklausyti Šv. Kazimiero bei Aušros mokyklų jaunų dainorėlių, kurie su ypatingu entuziazmu ruošiasi šiam vakarui. O kitose dalyse kviesime visą publiką įsijungti į bendrą dainą, kurių žodžius jums parūpinsime. Šių penkių dalių įtarpuose suplanuota visa eilė kitų užsiėmimų apjungiančių ir įtraukiančių visus šio vakaro dalyvius. Turėsite progą pašokti lie-

tuviškus ratelius, kuriuos praves ir jus išmokys **Grandinėlės** šokėjai.

Atvykite labai patogiai apsirengę, kad nieks neveržtų ir nespautų, kad išsilaikytumėt visą vakarą. Tai nelengva užduotis išdainuoti 50 dainų! O kad turėtume jėgų skambiai dainuoti, vakaro metu pavaišinsime mūsų mielus svetelius lengvais, bet skaniais užkandžiais, saldumynais, kava, vynu, alum ir "minkštais" gėrimais, kurie bus atnešami prie stalų. Pirmos dvi vyno bonkos stalui yra įskaitytos kainoj. Labiau ištroškę galėsite papildomai nusipirkti.

Kviečiame jus užsisakyti vietas sekmadieniais tuoj po šv. Mišių parapijos svetainėje. Rezervacijos priimamos visam stalui, prie kurio telpa 10 žmonių, arba po atskiras vietas. Bilietai asmeniui 15 dol. Savaitės bėgyje galite skambinti Exultate choro naram Daliai Armonienei (440) 974-7372, arba Zitai Stungienei (440) 358-9968.

Exultate choras labai nuoširdžiai kviečia visus Clevelando lietuvius dalyvauti šiame unikaliame renginy.

P.S. "Dirva" spausdina šį pranešimą nemokamai, norėdama prisidėti prie tautinės lietuviškos dainos puoselėjimo.

PASKIRTOS "DIRVOS" NOVELES KONKURSO PREMIJOS

"Dirvos" novelės 38-to konkurso įvertinimo komisija, kurią sudarė Zita Krukoniene, Stasys Goštautas ir Skirmantas Janušonis, perskaitė ir įvertinę gautas noveles, pirmą premiją \$ 500 paskyrė Alytei Valentuvičiūtei,

gyvenančiai Druskininkuose, už novelę "Talentų mokykla" ir antrąją premiją - \$ 300 paskyrė Ingridai Saulytei, gyv. Kaune už jos novelę (nėra pavadinimo).

Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

PHILADELPHIA, PA

FILADELFIJOS LIETUVIŲ ŠVENTĖ

Balandžio 21-22 d.d. Filadelfijoje vyks tikras renginių šurmuly. Trys atskiri renginiai suteiks visiems galimybę, pagal kiekvieno pomėgius kur nors dalyvauti, o šeštadienio vakaro renginyje visiems kartu pasilinksinti.

Sporto šventė

Šeštadienį balandžio 21 d., Philadelphia mieste vyks rajoninė sporto šventė su krepšinio ir stalo teniso varžybomis. Krepšinio rungtynės vyks Heitman Recreation Center, Pickwick ir Amber Streets. (netoli Lietuvių Namų), o stalo teniso varžybos vyks Lietuvių namuose 2715 E. Allegheny Ave. Sporto šventės reikalus tvarko sporto klubas ARAS. Suinteresuoti sportu, prašome kreiptis į Rimą Gedeiką telefonu (609) 586-2968.

Atlanto pakraščio LB apygardų ir apylinkių valdybų sritinis suvažiavimas

Abi savaitgalio dienas vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Atlanto pakraščio apygardų ir apylinkių valdybų sritinis suvažiavimas, kurį rengia dr. Romualdas Kriaučiūnas, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas organizaciniams reikalams. Suvažiavimą globoja Pietryčių apygardos valdyba, pirm. Vytas Maciūnas, ir

Philadelphia LB apylinkės valdyba, pirm. Vytas Bagdonavičius.

Balandžio 21 d. bus suvažiavimo darbo konferencija aptarti LB veiklos svarbius einamuosius reikalus. Šioje suvažiavimo dalyje dalyvauja tik apygardų ir apylinkių valdybų atstovai. Visos Atlanto pakraščio valdybos gavo smulkia suvažiavimo informaciją. Šeštadienio konferencijos vyks Philadelphia Lietuvių namų kultūros centre

Balandžio 22 d. suvažiavimas bus tęsiamas Šv. Andriejaus parapijoje. Po 10:30 val. lietuviškų šv. Mišių, parapijos salėje bus pranešimas NATO klausimais ir Philadelphia apylinkių lietuviškajai visuomenei. Apie tai kur Lietuva stovi NATO plėtroje ir kuo mes galime prisidėti, kad ateinančių metų viršūnių suvažiavime Lietuva būtų pakviesta į NATO, kalbės Kęstutis Jankauskas, ministras patarėjas NATO klausimais Lietuvos ambasadoje ir Algirdas J. Rimas, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas ir Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotinis Washingtone.

Dainavos vyrų okteto koncertas

Šeštadienį balandžio 21 d., 7 val. vak. kultūrinę savait-

galio dalį atliks Dainavos vyrų oktetas iš Chicagos, vadovaujamas Dariaus Polikaičio. Oktetas yra koncertavęs beveik visuose didesniuose lietuviškuose telkiniuose. Koncertas vyks Lithuanian Music Hall salėje, 2715 E. Allegheny Ave. Koncerto bilietai tik po 10 dol. Vaikams iki 16 metų veltui, nes norima sudaryti sąlygas jaunoms šeimoms ir neseniai atvykusiems iš Lietuvos koncerte dalyvauti. Prieš koncertą, nuo 6-tos iki 7-tos valandos bus priėmimas su užkandžiais ir gėrimais Lietuvių namų vidurinėje salėje už papildomą kainą. Po koncerto šokiai prie Stasio Telšinsko muzikos. Veiks baras ir saldumynų stalas su kava.

Philadelphia kviečia plačiąją lietuviškąją visuomenę šios pavasario šventės renginiuose dalyvauti.

Šv. Andriejaus parapijos talpintuvus Lietuvai

Du kart metuose Šv. Andriejaus parapijos komitetas, vadovaujamas Jono Puodžiūno, organizuoja talpintuvus į Lietuvą - pavasarį ir rudenį. Jau daugiau kaip 20 talpintuvų buvo išsiųsta nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Pirmam šių metų talpintuvui siuntiniai bus priimami balandžio 28-29 d.d. Šv. Andriejaus parapijos salėje. Šeštadienį nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. Sekmadienį nuo 12 val. iki 4 val. p.p. Talpintuvus pasieks Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Bendriją Vilniuje birželio mėnesio pradžioje. Siuntiniai labdarai priimami veltui. Adresuoti siuntiniai giminėms kainuos po 20 dol. Norintieji daugiau informacijos, prašomi skambinti Jonui arba Angelei Puodžiūnams (215) 632-2534.

Teresė Gečienė

PASAULIS IR LIETUVA

• KAZACHSTANO PREZIDENTAS Į LIETUVĄ ATVEŽĖ INFORMACIJOS APIE LIETUVIUS TREMTINIUS

Vilnius, balandžio 5 d. (ELTA). Kazachstano Prezidentas Nursultanas Nazarbajevs įteikė Lietuvos vadovui šalies archyvuose surinktą medžiagą apie lietuvių tremtinius Kazachstane. Pernai viešėdamas Kazachstane V.Adamkus paprašė N.Nazarbajevą išsiaiškinti 300 lietuvių tremtinių, kalėjusių šioje šalyje, likimą, praneša ELTA.

Prieš įteikdamas dokumentus, N.Nazarbajevas pareiškė, jog Lietuvą ir Kazachstaną sieja ne tik džiugūs istorijos puslapiai, bet ir abiejų tautų išgyventos represijos. Atliekant istorinius tyrimus Kazachstane rasta daugybė broliškų kapų, kuriuose buvo palaidota daugiau kaip 65 tūkstančiai Stalino režimo sušaudytų žmonių.

Priminęs, jog 1997-ieji Kazachstane buvo paskelbti Represijų aukų metais, N.Nazarbajevas patikino, kad Kazachstanas yra pasirošęs atverti savo archyvus Lietuvos istorikams, ir perdavė V.Adamkui rastus duomenis apie 80 lietuvių politinių kalinių bylas bei daugiau kaip šimtą kitokių dokumentų.

Svečias sakė, kad pateiktuose dokumentuose yra tikslios žinios, kokiuose Kazachstano archyvuose konkrečiai medžiaga yra.

• PREZIDENTAI PASIRAŠĖ BENDRĄ DEKLARACIJĄ

Vilnius, balandžio 5 d. (ELTA). Ketvirtadienį Lietuvoje viešintis Kazachstano Prezidentas Nursultanas Nazarbajevs ir Lietuvos vadovas Valdas Adamkus pasirašė bendrą deklaraciją, kurioje akcentuojama draugiškų santykių tarp šalių plėtra ir stiprinimas, praneša ELTA.

Dokumente pažymima, kad Kazachstano ir Lietuvos tolesnio dvišalio bendradarbiavimo plėtra turi apimti politinį, ekonominį, kultūros, humanitarinį ir kitus aspektus. Kazachstanas dokumente pripažįsta Lietuvos teisę integruotis į NATO bei Europos Sąjungą, o Lietuva - Kazachstano siekį kurti demokratinę visuomenę ir rinkos ekonomiką. Deklaracijoje taip pat sveikinamas Tarpvyriausybės Kazachstano ir Lietuvos prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo komisijos darbas, patvirtinamas Lietuvos siekis plėtoti Kazachstano naftos tranzitą ir importą.

Prezidentūroje pasirašyta ir tarpvyriausybė sutartis dėl bendradarbiavimo kovojant su mokesčių įstatymų pažeidimais. Dokumentą pasirašė Lietuvos vidaus reikalų ministras Vytautas Markevičius ir Kazachstano Mokesčių policijos pirmininkas Sergejus Kuzmenko.

ELTA primena, jog, be šių dokumentų, vizito metu jau pasirašytas tarpžinybiniai susitarimai dėl bendradarbiavimo aplinkos apsaugos, muitinių veiklos srityse bei Klaipėdos ir Aktau uostų bendradarbiavimo protokolas.

Abu Prezidentai pažymėjo, kad draugiška ir nuoširdi vizito aplinka leidžia tikėtis, jog tarpvalstybiniai santykiai tik gerės. Padėkojęs V.Adamkui už kvietimą apsilankyti Lietuvoje, Kazachstano vadovas priminė, kad šalys dar nėra išnaudojusios bendradarbiavimo galimybių žemės, turizmo, pasikeitimo studentais ir panašiose srityse. N.Nazarbajevas įsitikinęs, kad šis vizitas yra naujas tarpvalstybinių Kazachstano ir Lietuvos santykių puslapis, o vizito metu pasirašyti dokumentai papildoma reikalingą teisinę bazę.

N.Nazarbajevas taip pat tikino, kad jo šalis stebi Lietuvoje vykstančias reformas ir "mokosi iš Lietuvos".

"Lietuvos integracija į Europos Sąjungą ir Pasaulinę prekybos organizaciją Kazachstanui yra stimulas", - konstatavo N.Nazarbajevas.

• LIETUVA TURĖS KULTŪROS ATAŠĖ RUSIJOJE IR LENKIJOJE

Vyriausybė nutarė įsteigti Lietuvos kultūros atašė pareigybes diplomatinėse atstovybėse Rusijoje ir Lenkijoje. Šios pareigybes patvirtintos siekiant suaktyvinti bendradarbiavimą ir kultūrinius mainus su strategiškai svarbiomis Lietuvai šalimis. Šiuo metu Lietuva turi kultūros atašė Švedijoje, Prancūzijoje ir Briuselyje prie Europos Sąjungos.

Rusijoje kultūros atašė pareigas iki šiol atliko Juozas Budraitis, oficialiai dirbantis Lietuvos atstovybėje Maskvoje ministru patarėju kultūros klausimais.

Kaip BNS sakė Kultūros ministerijos atstovas spaudai Rolandas Kvietkauskas, ministerija konkrečių kandidatų į šiuos postus dar neturi.

LIETUVIS ELEKTRINES STATĖ TURKIJOJE IR PARAGVAJUJE

KETURIUOSE ŽEMYNUOSE PALIKUSIO PĖDSAKUS VYTAUTO IZBICKO VARDAS GRĮŽTA IR Į LIETUVĄ

Spalio 19-28 dienomis vykusiuose Gedimino technikos universiteto savaitės renginiuose visuomenei pristatytas žymiausias pasaulyje lietuvių kilmės hidrotechnikos inžinierius Vytautas Izbickas.

Tai padaryti padėjo Lietuvos technikos istorijos specialistas universiteto docentas Algimantas Jonas Nakas. Jo parengta knyga "Inžinierius Vytautas Izbickas" - ne tik išsivijęs lietuvių biografija. Ji galėtų būti parankinė knyga kiekvienam, besidominčiam inžinerinės minties istorija nuo prieš 4300 metų kanalus tobulinusio kino Jui iki ištisos plejados lietuvių inžinierių, prisidėjusių prie žmonijos pažangos įvairiuose Žemės rutulio kampeliuose. Puikios poligrafinės kokybės, informatyvi ir dėl V. Izbicko šeimos paramos pigi, tik 12 litų kainuojanti knyga, deja, pasieks ne kiekvieną šiomis temomis besidominčią skaitytoją. Kuklus 500 egzempliorių tiražas netruks ištirpti jos vertę laiku supratusių skaitytojų asmeninėse bibliotekose.

Kelias į pripažinimą

V. Izbickas gimė 1920 metais gegužės 16 d. sėlių krašte. Tai dabartinė Latvijos teritorija. Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazija suteikė neblogus užsienio kalbų ir tikslųjų mokslų pagrindus, todėl apsispręsti, kur link eiti toliau, buvo nelengva. Vytautas pasirinko inžinieriaus specialybę. Tačiau ir vėliau nenuslūgo domėjimasis literatūra, filosofija, menu, muzika, filologija. Jo dienoraštyje išlietos mintys ir jausmai atskleidžia jautrią ir menišką sielą.

1938 m. baigė Rokiškio gimnaziją, o Vytauto Didžiojo universitetą V. Izbickas baigė 1944 metais. Tačiau vietoj siūlytų jaunesniojo asistento pareigų Statybos fakultete ir vėlesnio darbo Vilniuje karo audros jį nubloškė į Ventpilio kalėjimą, Vokietijos lagerius, pabėgėlių stovyklas. Darbas Hamburgo uoste ir inžinieriaus asistento pareigos Pietų Velse padėjo sukaupti reikiamą inžinieriaus hidrotechniko patirtį. Jaunajam inžinieriui teko vis sudėtingesnės užduotys - statybos darbai uostuose, kanalų tvarkymas, srovių parametrai tyrimai, dokų rekonstrukcija, kanalų dumblių mažinimo būdų paieška.

1950 metais V. Izbickas buvo pirmasis lietuvis inžinierius, priimtas į Britų statybos inžinierių institutą ir jam buvo pripažintos inžinieriaus profesionalo teisės. Jau kitais metais jis priimamas į Didžiosios Britanijos civilinių inžinierių sąjungą, suteikiant inžinieriaus profesionalo registraciją vienoje prestižiškiausių tos srities organizacijų pasaulyje. Tai atvėrė kelius į sėkmingą kūrybinę veiklą Amerikoje.

Bostone V. Izbickui iš karto buvo patikėta projektuoti Kanados hidroelektrinę, techniškai prižiūrėti Sariyar'o hidroelektrinės statybą Turkijoje. Ši jėgainė tiekia elektrą Ankaros miestui ir šiandien.

Darbas Sariyar'o elektrinėje gerokai praplėtė V. Izbicko hidrotechninės statybos akiratį, nes ten reikėjo ir statybą, ir hidrauliką gerai išmanančio inžinieriaus. Mokėdamas keletą kalbų, lietuvis sugebėjo rasti kompromisą su turkų rangovais, "išlygindavo nelygumus".

1955 metais V. Izbickas jau buvo laikomas vienu geriausių pasaulinio garso Charles T. Main firmos inžinieriumi. Jam vadovaujant specialistų grupės projektavo gamybinius ir administracinius pastatus, kelius, tunelius, vandentiekį, katilinių ir elektrinių įrangą. Jo objektai buvo pasklidę įvairiose JAV valstijose. Statybininko ir hidrotechniko žinios pravertė projektuojant Kanados popieriaus gamyklą, kurios gamybos procesas reikalavo daug vandens.

Labai atsakingus uždavinius V. Izbickui teko spręsti projektuojant ir statant antrą pagal dydį JAV Niagaros hidrotechninį kompleksą. Šimtus kilometrų per Niujorko valstiją žygiuojančios jo suprojektuotos originalios plieninės elektros perdavimo linijų atramos atrodo lyg lietuvių pėdsakai Amerikos žemėje.

Nuo 1964 m. V. Izbickui pavedama vadovauti stambiems objektams užsienyje. Lyg keleidoskope kaičiasi šalys, miestai, upės ir kalnai. Lietuvis Pasaulio bankui rengia studiją apie didžiausios Pakistano upės hidrotechnines statybas, darbo reikalais lankosi Tailande, Libane, Japonijoje, Irane, Graikijoje, Anglijoje. V. Izbickas buvo garo jėgainės Kuveite iš-

plėtimo vadovaujantis statybos inžinierius, tyrinėjo ir parengė didelę Ekvadoro energetikos objektų statybos studiją. 1968-1970 metais jam buvo pavesta atlikti Brazilijos milijoninio San Paulo miesto aprūpinimo vandeniu iš upės studiją.

Kai 1974 metais ant Paranės upės tarp Paragvajaus ir Brazilijos buvo pradėta statyti didžiausia pasaulyje Itaipu hidroelektrinė, jos statybai elektros energiją tiekė Iguazu-Acaray upių hidroelektrinių kompleksas, kurio antrosios fazės projekto vadovas buvo V. Izbickas.

Lietuvio darbų geografija vis pasipildydavo naujais vardais. Jis vadovavo elektrinių Kolumbijoje, Jugoslavijoje, Saudo Arabijoje, Jordanijoje projektavimui, sprendė problemas Čileje ir Japonijoje, parengė studiją dėl Korėjos hidroelektrinės statybos. Daugelis jo parengtų studijų prilygsta daktaro disertacijai.

Darbas egzotiškose šalyse nepraejo be nuotykių ir įdomių susitikimų. Norėdami V. Izbicką nuvilioti į restoraną su geišomis, jo kolegos korėjiečiai buvo netgi išjungę mieste elektros energiją. Negi tai sudėtinga elektrinių valdovams...

Ryšys su tėvų žeme nenutrūko

V. Izbickas nebesulaukė laisvos tėvynės ir savo darbu nebegalėjo prisidėti prie jos stiprinimo. Jis mirė 1988 metais Bostone.

Keturiuose žemynuose savo pėdsakus palikęs V. Izbicko vardas ilgą laiką Lietuvoje buvo nežinomas. Tik prieš porą metų Vilniaus Gedimino technikos universitetą pasiekė inžinieriaus archyvo dalis. Pernai universiteto centriniuose rūmuose buvo atidaryta jo vardo auditorija.

Vis dažniau prosenelių žemę aplanko V. Izbicko vaikai Daiva ir Vytenis. Biochemikė Daiva Izbickaitė-Veršlienė ne tik pati puikiai kalba lietuviškai, bet to moko ir savo vaikus - Darių ir Luką, kuriems pastaruoju metu skiria visą savo laiką.

Dizaineris Vytenis Izbickas išstis dienas praleidžia vienas savo erdvioje studijoje Bostono centre. Paprastai jam

PARODA “SENOSIOS KNYGOS” IŠ “AUŠROS” MUZIEJAUS RINKINIŲ

Audronė Tamulienė

Knygnešio dieną (kovo 16) Šiaulių “Aušros” muziejaus Venclauskių namuose atidaryta paroda “Senosios knygos” iš muziejaus rinkinių, veikianti iki gegužės 19 d. Joje eksponuojamos senosios knygos, išleistos iki 1863 m.

Prisimenama ir pirmoji didelė savo užmojais 1934 m. “Aušros” muziejuje (spaudos atgavimo 30-mečiui) suorganizuota Senosios knygos paroda, kurioje eksponuotos ir kitų asmenų bei bibliotekų anuomet paskolintos knygos (apėmė ir spaudos draudimo laikotarpį), atsišaukimai, ekslibrisai, knygų spausdinimo klišės. “XXVII knygos mėgėjų metraštyje” tuomet buvo išspausdintas platus

parodos rengėjo V.Zdzichausko straipsnis, trumpesni parodos aprašymai pasirodė Šiaulių spaudoje (juos, kaip ir 1934 m. parodos afišas bei kvietimą, rodo ir šių dienų lankytojai).

Parodoje pristatoma 100 senųjų leidinių iš Šiaulių “Aušros” muziejaus rinkinių: 30 - lietuvių, netoli 50 - lenkų kalba, po keletą lotynų, rusų, vokiečių, prancūzų kalbomis.

Daugiausia knygų išleista Vilniuje. Pirmauja Akademijos, J. Zavadzio spaustuvės. Yra po keletą vienuolių (misionierių, pijorų, bazilijonų) spaustuvių bei privačių leidėjų (S. Blumovičiaus, A. Marcinovskio, B. Romo, A.H. Kirkoro ir kt.) knygų. Kitos

leistos Mažajoje Lietuvoje, Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje.

Seniausias lietuviškas leidinys muziejuje - tai garsėjusio originaliais pamokslais ir puikia iškalba Vilniaus akademijos teologijos profesoriaus K. Sirvydo sakytų pamokslų santrauka “Punktai sakymų” (I d., 1629 m.). Knygoje - 1924 metų J. Rimkaus-Šiliečio (Šiaulių gimnazijos mokytojo, albumo “Vokiečių okupacija Lietuvoje 1915-1919 m. paveikslėliuose ir trumpuose jų aprašymuose” autoriaus) dedikacija kitam žymiam pedagogui šiauliečiui J. Murkai. Pažymėtina, kad tai pirmasis spaudinys, kur lietuviškas tekstas verstas į kitą kalbą (lenkų), o ne priešingai. Greta pateikiamas ir gerokai vėlesnis (1845 m. Sedos klebono L. Montvydo lėšomis išleistas) šios knygos leidimas.

Kaip klasikinis XVIII a. lietuvių rašomosios kalbos ir literatūros nuosmukio pavyzdys rodoma 1795 m. dešimtą kartą išleista M.Oiševskio “Broma atverta ing viečnastj”. Kitados Vaižgantas, dėstydamas raštijos istoriją, kalbėjo tema “Makaroninė 18 a. literatūra”, kurios svarbiausias kritikos objektas buvo ši M.Oiševskio knyga su 45% nelietuviškos kilmės žodžių. Labiau apsišvietę kunigai “Bromos...” nevertino, o vyskupas M. Valančius 1864 m. atsisakė duoti aprobatą ir visiškai sustabdė jos leidimą.

Ilgą laiką Katalikų Bažnyčios vyresnybė leisdavo lietuviškai spausdinti tik Biblijos ištraukas su komentarais, kad Šventasis Raštas nebūtų suprastas klaidingai. Visą Naująjį Testamentą į lietuvių kalbą išvertė Žemaičių vyskupas J.A.Giedraitis. Parodoje eksponuojamas Vilniaus misionierių spaustuvėje 1816 m. 5000 egz. tiražu išleistas jo parengtas “Naujas įstatymas Jėzaus Kristaus, Viešpaties mūsų”. Tiražas išėjo dviem variantais: puošnesnis - privilegijuotiems visuomenės sluoksniams, ne toks puošnus - vargingesniems. Parodoje - abu variantai.

Eksponuojami ir trys Liudviko Rėzos parengtos Biblijos leidimai: 1816, 1824 ir 1858 m.

Žemaičių vyskupo M. Valančiaus parengtų knygų susidarė visa grupelė. Tai - istorinio turinio (antroji po

1766 m. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės Statutas. 5-asis leidimas, Vilniaus Jėzuitų akademijos spaustuvė.

J. Tamulio nuotr.

L. Rėzos parengtos “Biblijos” leidimai ir 17-18 a. knygos lietuvių ir lenkų kalbomis.

Parodos “Senosios knygos” iš “Aušros” muziejaus rinkinių pristatymas.

P. Juozapaičio nuotr.

Atkelta iš 8 p.

netgi nereikia gaišti laiko susitikimams su užsakovais ir savo pagalbininkais - visos užduotys kolegoms, projektiniai pasiūlymai ir gatavi darbo produktai perduodami internetu, nepaisant to, ar adresatai yra gretimoje gatvėje, ar kitame Amerikos pakraštyje. Gal todėl Vytenis nesutiko savo gyvenimo draugės. Vis dažniau apsilan-

kydamas Lietuvoje, jis slapčia viliasi įvykdyti lyg maldą įkaltą lietuvių bendruomenės priesaką - sukurti lietuvišką šeimą. 46 metų jaunatviškai atrodantis ilgaplaukis juokauja, kad jis būtų idealus vyras - juk yra ne tik sėkmingai dirbantis dizaineris, bet ir puikus virėjas, “Veido” žurnale praėjusį rudenį rašė

Aurelija Mituzienė

S.Daukanto “Būdo senovės lietuvių...” knyga “Žemaičių vyskupystė” (1-2 d., 1848 m.), originalios knygelės apie Jėzaus Kristaus, šventųjų gyvenimus. Čia ir pamokslų rinkinys “Išguldymas evangelijų šventų”, dedikuotas vyskupui. Kartu su sklandžiai M. Valančiaus išversta T.Kempiečio knyga “Apie sekimą Jėzaus” (1852 m.) rodomi ir ankstesni - A.Savickio (1828 m.) bei K. Mertikaičio (Draugbrolio) 1830 m. - šios knygos vertimai. Leidžiant A. Savickio versta knygą, pirmą kartą LDK lietuviškosios knygos istorijoje pasinaudota prenumerata. Iš knygoje spausdinamo prenumeratorių sąrašo matyti, kad 46 asmenys užsakė 86 knygos egzempliorius.

Paminėtini ir du elementoriaus “Mokslas skaitymo rašto lietuviško dėl mažų vaikų” leidimai (1853 ir 1860 m.). Šis pirmasis LDK elementorius nuo 1752 iki 1864 m. dienos šviesą išvydo daugiau nei 80 kartų ir pelnė populiariausios pasaulietinio turinio knygos šlovę.

Prie gausiai spausdintų katalikiškų knygų priklauso ir maldaknygė “Aukso altorius”, J. Ženevičiaus “Katalikų katekizmas” ir kt.

Be lietuviškų parodoje nemažai lenkų, lotynų, rusų ir kitomis kalbomis Vilniaus bei užsienio šalių spaustuvėse išleistų knygų. Eksponuojama išpūdingą viršeliu ir vidumi (deja, be antraštinio lapo ir defektuota, bet su 1572 m.

rašyta pratarne) garsiojo kartografo G. Brauno ir graverio F.Hogelbergo pasaulio miestų atlaso “Civitates orbis terrarum” pirmąjį tomą lotynų vokiečių ir prancūzų kalbomis). Šalia dominuojančių religinio pobūdžio leidinių užsienio kalbomis (seniausias išleistas 1691 m. lenkų k.), yra ir 1744 m. leidimo “Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Statutas”, T. Narbuto “Lietuvos istorija” (1837 m.), J.Kaidanovo “Trumpa visuotinė istorija”, J.Kraševskio “Vitolio rauda” su puikiomis V. Smakausko (1797-1876) medžio graviūromis. Lenkų žodynininko S.B. Lindės (1771-1847) knygoje “O języku dawnychprusakow” (Apie senųjų prūsų kalbą), išleistoje Varšuvoje 1822 m. - autoriaus dedikacija astronomui, VU rektoriui (1807-1816) J. Sniadeckiui.

Atskiroje vitrinoje eksponuojami dantiraščio pavyzdžiai ant molio lentelių (iš archeologo J. Žiogo kolekcijos) bei savo forma įdomesni leidiniai.

Knygnešio dienai skirtame renginyje žodį tarė muziejaus direktorius R. Balza, parodą pristatė viena iš parodos rengėjų, muziejaus mokslinė sekretorė V. Šiukščienė. Knygnešio draugijos narė, Šiaulių m. Savivaldybės viešosios bibliotekos vyr. Bibliotekininkė N. Petraitytė aptarė knygnešių veiklą Šiaulių regione.

MARIJAMPOLĖS AUKŠTESNIAJAI ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLAI - 75 METAI

*Kur ant kalno skaroti klevai
Ir bangelė Šešupės
skaidriausia,
Ten Kvietiškis - jaunystės
namai,
Suvalkijos kampelis
gražiausias.*

Taip prasideda Marijampolės aukštesniosios žemės ūkio, o prieš Antrąjį pasaulinį karą buvusios Kvietiškos žemės ūkio, mokyklos, kuri š. m. balandžio 28 d. minės gražų 75-erių metų jubiliejų, T. Vizbarienės žodžiais sukurtas himnas. Per ilgus dešimtmečius šioje mokykloje mokėsi ir ją baigė daugiau kaip 9000 absolventų. Beveik pusę jų - plačiai po pasaulį išsibarstę prieskario laikų absolventai. Tikimės, kad dalis iš jų dar yra gyvi ir gerai mena savo mokyklą. Gal tarp „Dirvos“ skaitytojų taip pat atsiras tokių. Tad gerbiamiems skaitytojams pateikiame keletą minčių ir skaičių apie Marijampolės aukštesniosios žemės ūkio mokyklos istoriją, jos dabartinę veiklą, buvusius ir esamus moksleivius, pedagogus, rengiamas specialybes.

Mokyklos 75-mečio proga sveikindami visus auklėtinius, kviečiame atvykti į mokyklos šventę, prisiminti čia praleistus metus, pasidžiaugti dabartimi. Iš negalinčiųjų atvykti lauksime laiškų, atsiliepimų.

Mūsų adresas: Marijampolės aukštesnioji žemės ūkio mokykla, P. Armino g. 92, LT-4520, Marijampolė, Lietuva (Lithuania). Tel., faks. (370 43) 50750. El. paštas <Sigitas@mari.omnitel.net>

ISTORIJA IR DABARTIS

Kvietiškos dvaro istorija

Marijampolės aukštesniosios žemės ūkio mokyklos istorijos pradžia - 1926 m. gegužės 1 diena, kai pietiniame dabartinės Marijampolės pakraštyje, buvusiam sename ir garsiam Kvietiškos dvare, tuometinis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras Mykolas Krupavičius patvirtino Kvietiškos žemės ūkio mokyklos įsteigimą.

Kvietiškos dvaras istoriniuose šaltiniuose minimas nuo 1917 metų. Jį įkūrė Prienų seniūnas G. Butleris, kuriam priklausė keletas kitų aplinkinių dvarų ir kaimų. Tuometinio dvaro žemės šiaurinėje pusėje ribojosi su Pašešupio ir Degučių kaimais, o nuo jų driekėsi į pietus dešiniajame Šešupės krante. Kvietiškos dvaras ir jo

Lietuvos žemės ūkio ministerijos Darbo ekonomikos ir mokymo metodikos tarnybos direktorius **dr. Leonas Milčius**,
Marijampolės aukštesniosios žemės ūkio mokyklos direktorius
Sigitas Valančius

savininkai turėjo žymios įtakos Marijampolės miesto įkūrimui ir jo augimui. Grafienė P. Butlerienė skyrė dvaro žemės sklypą marijonų vienuoliams įsikurti, vėliau bažnyčiai statyti. Po to dvaro žemę pirko Marijampolės miestelėnai, daug ginčų sukėlė dvaro žemės skyrimas miesto kapinėms, vėliau kareivinėms, igulos cerkvei, dabartinei šv. Vincento bažnyčiai ir pietiniams miesto kvartalams. Dvaro savininkai materialiai padėjo statyti bažnyčias, kurtis amatininkams ir tvarkyti dvaro žemėje besiplečiantį miestą.

Dvaro reikšmę nusako tai, kad čia buvo Napoleono armijos maršalo M. Nėjaus štabas. 1831 m. balandžio 22 d. dvaro laukuose įvyko didelis Lietuvos sukilėlių ir carinės Rusijos kariuomenės mūšis. Nuo caro laikų iki 1923 m. Kvietiškis buvo valsčiumi. Jį sujungus su Šunskų valsčiumi, buvo sukurtas naujas Marijampolės valsčius. Tuo metu dvaras priklausė miesto savivaldybei, dalis jo žemių buvo skirtos geležinkeliui tiesti, dalis - Lietuvos savanoriams - naujakuriams, kurie sudarė Liepynų kaimą. Per ilgus metus dvaras sunyko, jam beliko vos 64 ha nuomojamos žemės. Dalis jos 1931 m. buvo skirta Marijampolės cukraus fabriko statybai.

Kvietiškos žemės ūkio mokykla

1926 m. balandžio 28 d. įkūrus žemės ūkio mokyklą ir jos vedėju paskyrus energingą ir gabų agronomą Domą Aleksandravičių, Kvietiškis tapo pietryčių Lietuvos žemdirbystės švietėjišku centru. Mokykla ruošė ūkininkus ir namų ruošos ekonomes, sukūrė pavyzdinai tvarkomą ūkį, turėjo produktyvias galvijų ir kiaulių kaimenes. 1931 m. čia buvo įkurta pirmoji Lietuvoje mokslinė gyvulininkystės įstaiga - bekonų tyrimo stotis.

Iki antrojo pasaulinio karo Kvietiškos žemės ūkio mokyklos baigimo pažymėjimai buvo įteikti 468 jaunuoliams. Karo metu mokykla veikė iki 1943 m., tačiau duomenų apie tuometinę jos veiklą neturime. Žinoma, kad 1944 m. čia buvo trumpam

įsikūręs Sovietinės armijos generolo J. Černiachovskio štabas.

Marijampolės gyvulininkystės technikumai

Mokykla buvo atkurta 1945 m. rugsėjo 1 d. ir nuo tų pačių metų spalio 12 d. pavadinta Marijampolės gyvulininkystės technikumai. Čia buvo ruošiami zootechnikai, vėliau agronomai, įkurtas neakivaizdinis skyrius, pradėta ruošti technikus mechanikus ir kitų agronomijos bei gyvulininkystės profilių specialistus. Per sovietinį laikotarpį kelis kartus keitėsi mokyklos pavadinimas, ji patyrė septynias reorganizacijas, tačiau suburtas darbus dėstytojų ir kitų darbuotojų būrys, sukūrė vieną geriausių Lietuvoje mokymo bazių žemės ūkio specialistams su vidurinius išsilavinimu ruošti.

Marijampolės aukštesnioji žemės ūkio mokykla šiandien

Atkūrus nepriklausomybę, 1990 m. birželio 28 d., mokykla buvo suteiktas Marijampolės aukštesniosios žemės ūkio mokyklos statusas. Tai įpareigojo mokyklos vadovybę ir visus darbuotojus pertvarkyti mokymo procesą studijų kryptimi, atsižvelgti į jaunuomenės ugdymo, žemės ūkio, nuosavybės formų, verslo, darbo rinkos ir kitus naujus pokyčius šalyje. Todėl buvo pakeista mokyklos vidaus darbo struktūra, dėstomos specialybės, paruoštos naujos studijų programos.

Šiuo metu 1045 moksleiviai ir studentai mokosi arba studijuoja trijuose skyriuose: profesinio rengimo, aukštesniųjų studijų ir suaugusiųjų mokymo (neakivaizdiniame).

Į profesinio rengimo skyrių priimama 70-90 jaunuolių ir merginų, baigusiu pagrindinę mokyklą. Jie siekia vidurinio mokslo ir mokosi namų ūkio ekonomės, technikos mechaniko bei ūkininko profesijos. Šiame skyriuje dabar yra 269 moksleiviai. Skyriaus moksleiviai, išlaikę brandos egzaminus, gali toliau mokytis pagal pasirinktą profesiją. Gabesni pasirenka studijas

aukštesniųjų studijų skyriuje, o patys gambiausi (6-7 kasmė) stoja mokytis į aukštąsias mokyklas. Šiame skyriuje vidurinį išsilavinimą jau įgijo 717 abiturientų.

Į aukštesniųjų studijų skyrių priimama 150-180 abiturientų, įgijusių vidurinį mokslą profesinio rengimo skyriuje ar kitose vidurinėse mokyklose. Skyriuje yra namų ūkio technologijos, buhalterinės apskaitos, žemės ūkio mechanizavimo, žemės ūkio technologijos, žemėtvarkos ir geodezijos specialybės. Šiuo metu skyriuje yra 419 studentų.

Neakivaizdiniame skyriuje yra buhalterinės apskaitos, žemės ūkio mechanizavimo, žemės ūkio technologijos bei žemėtvarkos ir geodezijos specialybės. Neakivaizdziai studijuoja 357 asmenys.

Nuo mokyklos įsteigimo (1926 m.) ją baigė 9127 žemės ūkio specialistų, iš jų 468 iki karo, 7266 - kolūkinės santvarkos metais ir 1393 - atkūrus Lietuvos nepriklausomybę.

Mokykloje įrengti 45 mokomieji kabinetai, laboratorijos, dirbtuvės. Vykdoma žemės reforma, mokykla palikta 65.8 ha žemės, mokojoje fermeje laikoma apie 15 karvių, 100 kiaulių. Mokykla turi reikalingas mašinas,

būtiniausia žemės ūkio techniką. Visa tai naudojama moksleivių ir studentų praktiniam mokymui. Gamybines - technologines praktikas studentai atlieka įvairiose firmose, komercijos ir prekybos įmonėse, pas pažangiausias ūkininkus, žemės ūkio bendrovėse.

Mokykloje dirba 153 darbuotojai, iš jų 87 mokytojai ir dėstytojai. Jų darnaus darbo dėka mokykla išgarsėjo, joje puoselėjamos ne tik senosios tradicijos, bet ir sukurtos geros sąlygos jaunimui visapusiai lavintis įvairiuose būreliuose, fakultatyvuose, sporto aikštelėse, įdomiai ir turiningai praleisti laisvalaikį.

Mokykla tapo ne tik jaunimo, bet ir visų marijampoliečių švietimo centru. Joje įsikūręs Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Marijampolės biuras, Lietuvos ūkininkų draugijos Marijampolės skyrius. Dėl to čia galima sutikti ne tik jaunų, bet ir pagyvenusių garbaus amžiaus žemdirbių.

Gražiai sutikdami iškilų 75-erių metų jubiliejų, tikimės, kad Marijampolės aukštesniosios žemės ūkio mokyklos laukia dar ne vienas džiugus jubiliejus. Šiuo metu mokyklos bendruomenė paruošė studijų programos neuniversitetinėms studijoms ir siekia kolegijos statuso. Tikimės, kad ji ir ateityje išliks pažangiu jaunuomenės ugdymo centru, kuriame naujais žinių ir technologijų galės pasimokyti kiekvienas šio krašto žemdirbis.

BUSINESS OPPORTUNITIES NOTICE

Investigate before you invest. Call the **Ohio Division of Securities** BEFORE purchasing an investment. Call the Division's Investor Protection Hotline at **800-788-1194** to learn if the investment is properly registered and if the seller is properly licensed. (This notice is a public service of the "DIRVA" Lithuanian Newspaper.)

Mūsų mielam

A. † A.

PETRUI GRIGANAVIČIUI

mirus, jo mielą žmoną DANGUOLĘ, sūnų ŠARŪNĄ su šeima, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Antanina ir Pranas Petraičiai

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 10 d. 4:30 v.v. Dievo Motinos parapijos (konferencijų) salėje kun. A. Gražulis, S.J., Vilniaus Jėzuitų gimnazijos direktorius, kalbės tema: "Lietuvos Jėzuitų darbai švietimo ir auklėjimo srityje". Kas atsiekta - kokie ateities planai? Ruošia dr. Stepas Matas ir Lietuvos Jėzuitų švietimo programos rėmėjai.

BALANDŽIO 20 d., penktadienį, 7 v.v. Dievo Motinos salėje įvyks pianistų Sonatos ir Roko Zubovų pavasarinis koncertas. Rengia "Lietuvių meno bičiulių klubas Clevelande".

BALANDŽIO 22 d., 11:30 val. "Atvelykio stalas" Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 5 d., šeštadienį, 6 val.vak. "Exultate" choras ruošia "Dainų vakarą".

GEGUŽĖS 13 d., 11:30 val. "Motinos dienos" pusryčiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 28 d., 8:30 val. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv.Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

LIEPOS 22 d., 11:30 val. Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LIEPOS 14 d., šeštadienį, 4 v.p.p. 5-oji, jubiliejinė Gijos gegužinė, Beachland piknikų vietovėje, linksmis akordeonistas Bronius Mūras.

RUGPJŪČIO 12 d. nuo 12-os iki 6-os v.v. Lietuvių klubo popietė Amerikos italų klubo pokylių vietoje.

RUGSĖJO 23 d. Madų paroda "Rudens lapai", rengia skautės Židinetės.

SPALIO 12 d. 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje LIETUVIŲ DIENOS Ažuoliukų koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

GRUODŽIO 15-16 d. Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.

GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

*Nešu tau, Viešpatie, aš savo džiaugsmo auką, -
Išsaugotą, išaugusią jaunų dienų javuos.
Tu man davei gyvenimą kaip gintarinį lauką,
Prašydusį pavasariais gražiausios Lietuvos!..*

Bernardas Brazdžionis

Mielieji tautiečiai,

Nuoširdžiai sveikinu Jus su artėjančia prisikėlimo ir atsinaujinimo švente - Šventomis Velykomis. Tegu Velykų rytas pasitinka Jus ir Jūsų šeimas saule, dangaus žydryne, žiedų lietumi, spalvingais margučiais, stripria sveikata, dvasios ramybe, meile ir Dievo palaima.

Ambasadorius Vygaudas Ušackas

Lietuvos Ambasados Washingtone darbuotojų vardu

DIRVAI AUKOJO

E.Sinkys, Santa Monica, CA ..	65
A.Bacevice Avon Lake, OH ..	50
P.Dirda, Oak Lawn, IL	25
O.Kremeris, La Grange Pk, IL	25
A.Simontis, St. Pete. B., FL ...	25
E.Balčeris, Tucson, AZ	15
E.Cigas, Lakewood, OH	15
P.Griganavičius, Darien, IL ...	15
P.Jurkus, Woodhaven, NY	15
R.Kronas, Clarendon H., IL ...	15
B.Liaudanskienė, Camano, WA	15
L.Stokas, Los Angeles, CA	15
R.Valaitis, Brecksville, OH ...	15
D.Alseika, Beachwood, OH ...	15
G.Žukauskas, Chicago, IL	10
E.Praleika, Little Falls, NY	5
J.Bubulas, Lemont, IL	5

AMERICA'S LARGEST AGRICULTURAL MARKET RESEARCH COMPANY

is looking for bright, articulate people to do agricultural, consumer and medical related research over the telephone (NO SELLING!) from our Shaker Heights office.

We offer:

- Day, Evening, and Weekend Hours
- \$8.00 per hour starting rate
- Paid training
- Market research industry experience

You must have/be:

- Excellent oral communications skills (English)
- High School Diploma or G.E.D.
- 18 years of age or older

To apply, call **MARKETEAM ASSOCIATES** today at **(216) 491-9515, ext. 291**

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$35,

PUSEI METU - \$20,

PIRMA KLASE - \$58,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Dirvos Jubiliejaus proga
Vytautas Abraitis 100
"Dirva" atsiprašo už pavėluotą paskelbimą.

TAUTININKAI IR IDEOLOGINĖ KOVA

Atkelta iš 1 p.

siekė neturintys "indėlio visuomenėje" veikėjai, pavirtę visuomenės priešais. Amerikos revoliucionieriai siekė konkretiems žmonėms laisvės gyventi pagal savo papročius ir tradicijas, kurias bandė paminti britai. Prancūzų revoliucionieriai, prisiskaitę švietimo amžiaus filosofų, tikėjo žmogaus proto visagalybe ir siekė sukurti tobulą "geometrijos" dėsniais pagrįstą santvarką. Žmogus jiems buvo abstrakti sąvoka, turinti prisiderinti prie jų kuriamos laimingo ir tobulo gyvenimo schemas. Revoliucinis Visuomenės saugumo komitetas skelbė: "Reikia visiškai performuoti liaudį, kurią norima padaryti laisvą, - sugriauti prietarus,

pakeisti jos ipročius, apriboti poreikius, išrauti ydas, išgryninti troškimus" (R.Nisbet "Konservatizmas", 20 p.0. Todėl E.Burke rašė, kad jakobinai su prancūzais elgėsi kaip "išiveržusi prieš kariuomenę" ar Britanijos Ost-Indijos bendrovė su čiabuviais. Jakobinai siekė racionalizuoti visą šalies gyvenimą ne tik nuo monetų, svorio vienetų ir matų, bet iki švietimo, nuosavybės, valdžios, šeimos, religijos. Jie nesitenkino atėmę iš aristokratų nuosavybę. Bet kokia bendra nuosavybė, ar tai būtų gildijų, bažnyčios, vienuolynų, šeimos ir kita, buvo naikinama, ją suvalstybinant ar individualizuojant. Tradicinė giminytės sankloda buvo paskelbta "priešinga protui ir

prigimčiai". Panaikinti tradiciniai pirmgimystės bei majorato įstatymai nuosavybės ir šeimos atžvilgiu. Santuoka tapo paprasčiausia civiline sutartimi. 1794 m. leidus ištuokas, skyrybų buvo daugiau nei santuokų. Įvestas naujas kalendorius, kurio savaitė sudarė dešimt dienų (iš čia keisti revoliucijos laikų mėnesių pavadinimai). Pertvarkymus vainikavo krikščionybės panaikinimas ir jos vietoje įvesta nauja, sudėtingais ritualais pasižyminti Proto ir Doros religija.

Konservatorių įsitikinimu, Didžioji Prancūzijos revoliucija, kaip ir 1917 m. Rusijos revoliucija, kaip ir 1917 m. Rusijos revoliucija, įtikinamai įrodė, jog žmogus yra per daug

sudėtinga būtybė, besivadovaujanti ne vien protu, kad ją būtų galima padaryti laiminga išspraudus kad ir į didžiausių intelektualų išprotautos tobulo santvarkos schemą. Tuo konservatoriai iš esmės skiriasi nuo liberalų ir socialistų, kurie yra nenulstantys tokių schemų kūrėjai. Viską apimančios tobulo santvarkos kūrimas, konservatorių nuomone, yra ne tik neperspektyvus, nes

pabandžius įgyvendinti sukelia revoliuciją su visomis jos neigiamomis pasekmėmis. Vietoje kontrrevoliucijos, kuri iš esmės irgi yra griovimas, konservatoriai siūlo įgyvendinti revoliucijos priešingybę, t.y. kasdienį statymą to, kas neleistų vyksti revoliucijai.

Šis straipsnis iš Lietuvos laikraščio "Tautininkų žinios" 2001 m. vasario mėn. (Nr. 4)

ATITAIŠYMAS

Šių metų kovo 27 dienos Dirvos laidoje "CLEVELANDO PENSININKŲ KLUBO ŽINIOS" klubo sekretoriaus straipsnyje, remiantis klubo metiniu pro-

tokolu, rasti skirtumai privertė mane padaryti sekančias pataisas:

Suėjimas nebuvo gausus - tą rodė tušti stalai (63

Nukelta į 12 p.

*Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Seserimis
organizuoja ir praveda stovyklas
"Neringos" stovyklavietėje Vermonte*

"NERINGOS" STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA
 liepos 1-7 d.d. - vaikams 6-10 metų
 liepos 8-22 d.d. - vaikams 10-16 metų
 liepos 22-28 d.d. - vaikams 13-16 metų
 liepos 29-rugp. 4 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

ANGLŲ KALBA - LIETUVIŲ KILMĖS
 rugp. 5-18 d.d. - vaikams 7-16 metų
 rugp. 18-21 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

INFORMACIJA: 416-537-7363, neringai@yahoo.com

VPA Accounting

866 E. 185 Street Cleveland, OH 44119

Income Tax Service

*Don't wait for the filing deadline,
call us for an appointment today!*

(216) 481-4614

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports - visas - prepaid tickets
SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
 Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
 Sat.: 8 am to 4 pm

888 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga skelbia KONKURSA

Konkurso tikslas yra išrinkti naują emblemą.
Kviečiamas visas lietuviškas jaunimas, tarp
16 ir 35 amžiaus, įsijungti ir sugalvoti naują
JAVLJS emblemą.

Kur siųsti? Galima siųsti per e-paštą:
ara@javljs.com arba galima siųsti:
C/o JAVLJS Konkursas
1711 Coronado Drive
Champaign, IL 61820

Kada? Kovo 17 d., 2001 iki balandžio 17 d.,
2001 m. Kas išrinks? JAVLJS valdyba
Premijos? Išrinktos emblemos sukūrėjas/a
bus apdovanotas/a 75 dol. ir paskelbtas/a
laikraščiuose.

Kristina V. Jonušaitė
JAVLJS sekretorė

Atkelta iš 11 p.

dalyviai). Praleista padėka mūsų talkininkėms, per kiekvieną suėjimą dalinusioms maistą - poniom Onai Skardienei, Anicetai Giedraitienei ir Marytei Puškorienei. Išvykoje į Čikagą, buvo apilankyta "Seklyčios" valgykla, kurioje visi gardžiai papietavome - praleista. Klubo sąrašuose ne šeši o apie septyniasdešimt narių. Straipsnio autorius čia turėjo minty šešis valdybos narius - išvardino penkis. Praleistas buvo J. Vilička, baro ir gėrimų ūkio vedėjas. Gimtadienį švenčiančius narius vardinant, praleisti nariai V. Januškis ir A. Žukauskas. Už tai valdyba nuoširdžiai atsiprašo.

Pensininkų klubo pirmininkas
Henrikas Pikturna

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
 Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
 Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
 Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
 Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel.: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIŅŲ Į LIETUVĄ - 2001

Visi skrydžiai - geriausiomis kainomis
Atstovaujama FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Žvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V.R. MATAS Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Nefl Rd. Cleveland, OH 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124 (440) 473-2530